

Voortoets Voorontwerp Bestemmingsplan Landelijk Gebied Westzaan

Toetsing aan Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet

Voortoets Voorontwerp Bestemmingsplan Landelijk Gebied Westzaan

Toetsing aan Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet

T. Damm
R. de Beer

2012

Opdrachtgever
Gemeente Zaanstad

Van der Goes en Groot
Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau

G&G-rapport 2012-8

Versie	Datum
Concept	18-4-2012
2^e concept	10-6-2012
Eindrapport	9-7-2012

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A
1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Het plangebied	5
1.3	Leeswijzer.....	5
2	Beschermingskader.....	7
2.1	Habitatrichtlijn.....	7
2.2	Vogelrichtlijn	7
2.3	Natuurbeschermingswet 1998	8
2.3.1	Instandhoudingsdoelstellingen	8
2.3.2	Externe werking.....	9
2.3.3	Bestaand gebruik	9
2.3.4	Vergunningverlening.....	9
2.4	Flora- en faunawet.....	9
2.4.1	Zorgplicht.....	9
2.4.2	Verbodsbepalingen	9
2.4.3	Vrijstellingen.....	10
2.4.4	Ontheffingsmogelijkheid.....	10
2.4.5	Gedragscode.....	11
2.4.6	Broedvogels	11
2.4.7	Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet.....	12
3	Toetsing	13
3.1	Het Natura 2000-gebied	13
3.2	Beschermde waarden in en bij het bestemmingsplangebied	14
3.2.1	Natura 2000-gebied.....	14
3.2.2	Flora- en faunawet.....	14
3.3	Voorontwerp bestemmingsplan Landelijk gebied Westzaan	15
3.3.1	Herstart veehouderij	15
3.3.2	Vergroten en aanpassen percelen.....	15
3.3.3	Verbrede landbouw	15
3.3.4	Hobymatige paardenhouderij	15
3.3.5	Fietspad Westzaan-Westerkoog	15
3.3.6	Natuurpaden Guisveld	15
3.3.7	Voetpad Guisveld.....	15
3.3.8	Herbouw en recreatieve inrichting oude molen	15
3.3.9	Uitbreiding van het aantal kano-opstapplaatsen	16
3.3.10	Woningbouw buiten het Natura 2000-gebied.....	16
3.4	Effecten van het project	16
3.5	Gevoeligheid van de habitattypen en soorten	19
3.6	Voortoets	19
3.6.1	Herstart veehouderij	20
3.6.2	Verplaatsen agrarische activiteit.....	20
3.6.3	Vergroting agrarisch perceel	21
3.6.4	Aanpassing bouwpercelen aan kadastrale grenzen	22
3.6.5	Verbrede landbouw	22
3.6.6	Paardenhouderij	24
3.6.7	Fietspad Westzaan-Westerkoog	24
3.6.8	Natuurpaden Guisveld	24
3.6.9	Voetpad Guisveld.....	24
3.6.10	Herbouw en recreatieve inrichting oude molen	25
3.6.11	Uitbreiding van het aantal kano-opstapplaatsen	25
3.6.12	Woningbouw buiten het Natura 2000-gebied.....	25
3.7	Cumulatieve effecten	25
3.8	Conclusie	26

4	Samenvatting.....	27
5	Literatuur.....	28
Bijlage 1.	Kaart voorontwerp bestemmingsplan.....	29
Bijlage 2.	Habitattypen.....	30
Bijlage 3.	Habitatrichtlijnsoort Bittervoorn.....	31
Bijlage 4.	Habitatrichtlijnsoort Kleine modderkruiper.....	32
Bijlage 5.	Habitatrichtlijnsoort Meervleermuis.....	33
Bijlage 6.	Habitatrichtlijnsoort Noordse woelmuis.....	34
Bijlage 7.	Vogelrichtlijnsoorten.....	35
Bijlage 8.	Locaties verbrede landbouw noord.....	36
Bijlage 9.	Locaties verbrede landbouw zuid.....	37
Bijlage 10.	Invulling en gestelde randvoorwaarden ‘Verbrede landbouw’.....	38
Bijlage 11.	Invulling en gestelde randvoorwaarden ‘Paardenhouderij’.....	40
Bijlage 12.	Fietspaden.....	45
Bijlage 13.	Natuurwandelroute en voetpad.....	46

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Zaanstad heeft een voorontwerp-bestemmingsplan Landelijk Gebied Westzaan opgesteld. Het plangebied ligt grotendeels in Natura 2000-gebied 91, Polder Westzaan, een speciale beschermingszone onder de Habitatrictlijn. Omdat het plan mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied of voor bepalingen uit de Flora- en faunawet (hierna FF-wet), is het nodig een globale voortoets uit te voeren.

Het doel van deze voortoets is om inzicht te krijgen in de effecten die de verschillende onderdelen van de bestemmingsplanwijziging kunnen hebben op Natura 2000-gebieden in het plangebied en of de plannen kunnen worden uitgevoerd zonder schadelijke gevolgen voor natuurwaarden beschermd onder de FF-wet. Dit is noodzakelijk omdat ruimtelijke plannen geen ruimte mogen bieden aan activiteiten die significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zouden kunnen hebben of die ingaan tegen bepalingen uit de FF-wet.

Deze verordening vloeit voort uit het juridische kader waarin wordt aangegeven dat het ruimtelijke ordeningsspoor rekening moet houden met beschermde soorten en gebieden op grond van de planologische uitvoerbaarheidseis van art. 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) jo. art. 3:2 Awb. Zij moet daartoe op voorhand een inschatting maken dat voor de geplande activiteiten sectortoestemming zal (kunnen) worden verleend op grond van de FF-wet (soortenbescherming) dan wel op grond van de bepalingen uit de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming).

Deze voortoets biedt dan ook per relevant onderdeel van de wijziging inzicht in de vraag in hoeverre significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden of op beschermde waarden onder de FF-wet zouden kunnen optreden en of daarvoor in een latere fase (vergunningverlening) nog nadere ontheffingen of toetsing (verslechteringstoets of passende beoordeling) nodig is.

Bij een plan met een hoger abstractieniveau, zoals het voorliggende bestemmingsplan, heeft zo'n toetsing een lager detailniveau dan bij een concreet project waarbij meestal gedetailleerde informatie nodig is. Deze voortoets heeft dientengevolge meer het karakter van een risico-inventarisatie voor latere invulling van plannen of besluiten en probeert aan te geven of aan de eerder genoemde planologische uitvoerbaarheidseis kan worden voldaan.

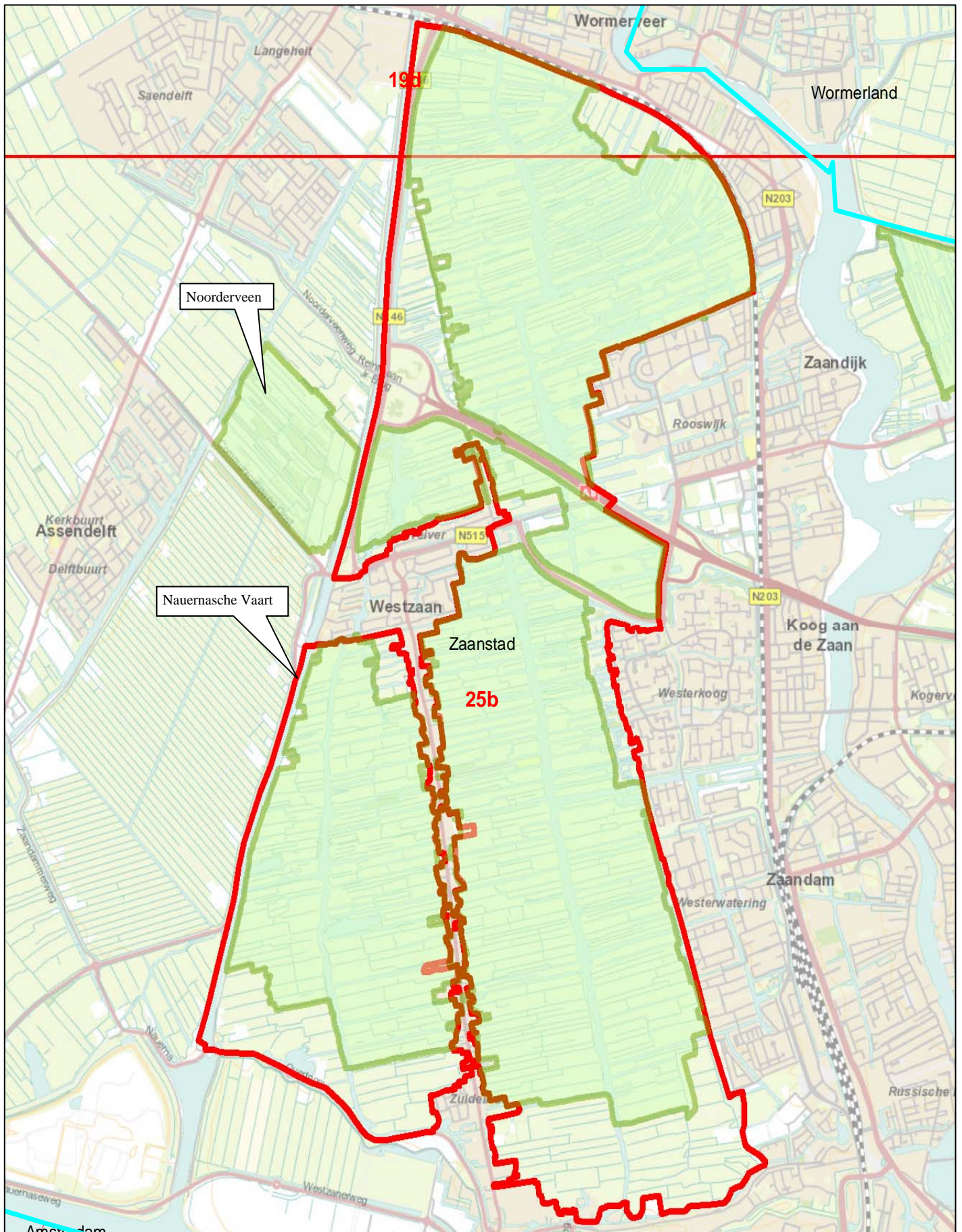
1.2 Het plangebied

In Figuur 1 staat de ligging van het bestemmingsplan-gebied aangegeven. Het bestemmingsplangebied omvat vrijwel het gehele open gebied tussen Westzaan, Nauerna, Zaandam, Wormerveer en Assendelft.

Het plangebied overlapt grotendeels met Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Alleen het Noorderveen, ten westen van de Nauernasche Vaart valt niet binnen het bestemmingsplan.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een overzicht gegeven van het beschermingskader waaraan getoetst wordt. De toetsing (hoofdstuk 3) begint met een gebiedsbeschrijving en een overzicht van de beschermde waarden daarin. Vervolgens worden op basis van de planonderdelen (§3.3) de mogelijke effecten op een rij gezet (§3.4). De gevolgen voor de beschermde waarden hangen echter af van de gevoeligheid voor die effecten (§3.5) en daarmee kunnen de gevolgen in samenhang met beperkende criteria, zoals specifieke voorwaarden, in detail worden besproken per planonderdeel (§3.6). Hierbij worden mogelijkheden aangegeven om mogelijke gevolgen (verder) te beperken of weg te nemen. In §3.7 worden mogelijke cumulatieve effecten beoordeeld op hun gevolgen voor de verschillende groepen beschermde waarden. Daarna volgt een korte conclusie en in hoofdstuk 4 een korte samenvatting.

Figuur 1. Ligging van Bestemmingsplangebied 'Landelijk gebied Westzaan' (rode lijn) en de ligging van Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan' (groene lijn). Grenzen van het plangebied zijn niet geheel exact, voor de exacte grens, zie Bijlage 1. Bestaande bebouwing, bouw kavels, erven, verhardingen en spoorlijnen maken geen deel uit van het Natura 2000-gebied.

2 Beschermingskader

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van het beschermingskader voor flora en fauna.

De belangrijkste landelijke wetgeving voor flora en fauna valt uiteen in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet welke beide (gedeeltelijk) zijn gebaseerd op Europese wetgeving.

In de Natuurbeschermingswet 1998 (uit 2005) is de bescherming van gebieden geregeld. In deze wet worden de bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming uitgewerkt, aangevuld met landelijk om andere redenen beschermde gebieden. Deze wet is met name van belang bij de hier beschreven Habitattoets.

In de Flora- en faunawet (uit 2003) is de bescherming van soorten geregeld. In deze wet worden de bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn ten aanzien van soortbescherming uitgewerkt, aangevuld met een aantal landelijk te beschermen soorten.

Europese wetgeving

2.1 Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn wordt algemeen beschouwd als de richtlijn waarin de bepalingen van de Conventie van Bern uit 1982 in het Europees Gemeenschapsrecht zijn omgezet. Hij heeft zowel een gebiedsbeschermend doel als een doel met betrekking tot soortbescherming.

Gebiedsbescherming

De HRL is gericht op de realisatie van een coherent Europees ecologisch gebiedennetwerk, het zogenaamde Natura 2000-netwerk.

Hiervoor dienen de EU-landen in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aan te wijzen, soms in combinatie met Vogelrichtlijngebieden (zie §2.2). Als speciale beschermingszones worden alleen gebieden aangewezen met natuurlijke vegetaties (habitats) genoemd in Bijlage I van de Habitatrichtlijn en/of de leefgebieden van diersoorten die zijn genoemd in Bijlage II (zie kader).

De aanwijzing van gebieden als speciale beschermingszone heeft een aantal gevolgen. Zo dienen de EU-landen maatregelen te treffen zodat de natuurlijke vegetaties (habitats) en/of de leefgebieden van de te beschermen soorten zich verder kunnen ontwikkelen. Binnen de aangewezen gebieden kunnen plannen of projecten die 'significante negatieve gevolgen' op deze ontwikkeling hebben alleen worden toegestaan indien ze een dwingende reden van groot openbaar belang vertegenwoordigen en indien is aangetoond dat er voor het plan of project in kwestie geen alternatief is. Bovendien moeten als vergoeding voor de natuurwaarden

Kader: Bijlagen van de Habitatrichtlijn	
Bijlage I	In deze bijlage staat een lijst met beschermde vegetaties (habitats) waarvoor Habitatrichtlijn-gebieden worden aangewezen. In Nederland gaat het om 51 habitattypen.
Bijlage II	In deze bijlage staat een lijst met 50 diersoorten en 4 plantensoorten waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen.
Bijlage III	Deze bijlage geeft diverse wetenschappelijke selectiecriteria voor de onderlinge beoordeling van mogelijke beschermingszones. Deze criteria hebben vooral te maken met de mate van representativiteit, de oppervlakte, de mate van instandhouding en de herstelmogelijkheden van de habitattypen.
Bijlage IV	In deze bijlage staat een lijst met 86 diersoorten en 4 plantensoorten waarvoor de lidstaten beschermingsmaatregelen moet nemen.
Bijlage V	In deze bijlage staat een lijst met 43 plantensoorten en 19 diersoorten waarvoor exploitatie en onttrekken aan de natuur -indien nodig- moet worden gereguleerd.

die worden aangetast, compenserende maatregelen worden getroffen om de samenhang van het Natura 2000-netwerk te waarborgen.

Soortbescherming

De Habitatrichtlijn beschermt soorten die voorkomen in Bijlage IV. In deze Bijlage zijn soorten opgenomen waarvoor geen verplichting geldt om hun leefgebied als speciale beschermingszone aan te wijzen maar die wel op een andere wijze bescherming behoeven. Zo dienen de EU-landen voor deze soorten onder meer een verbod in te stellen op de beschadiging of de vernieling van hun voortplantings-, groei- en rustplaatsen en moet een verbod gelden op het vangen, vernielen en doden van deze planten en dieren.

2.2 Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn verplicht de lidstaten van de Europese Unie de instandhouding te garanderen van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Europese verdrag van toepassing is.

Artikel 4 van de Vogelrichtlijn bevat, net als de Habitatrichtlijn, de verplichting tot het aanwijzen van zogenaamde speciale beschermingszones. Deze worden 'Vogelrichtlijngebieden' genoemd.

Vogelrichtlijngebieden zijn vervolgens, vaak samen met Habitatrichtlijngebieden, ingevoegd in het Natura 2000-netwerk.

Landelijke wetgeving

2.3 Natuurbeschermingswet 1998

In deze wet is landelijk de bescherming van gebieden geregeld en hierin zijn sinds 1 oktober 2005 ook de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn uitgewerkt. De Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden, waarvan het eerste het meest voorkomt:

- ♣ Natura 2000-gebieden (opnieuw begrensde samenstelling van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden).
- ♣ Beschermde natuurmonumenten.
- ♣ Gebieden die de Minister van EL&I aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) zoals bijvoorbeeld 'Wetlands'.

Bij het huidige bestemmingsplan is alleen sprake van een Natura 2000-gebied en wordt alleen daarop ingegaan.

Het aanwijzingsbesluit is voor Natura 2000-gebieden van groot belang, omdat het onder meer het referentiekader biedt voor het beheerplan, de beoordeling van projecten en activiteiten en de vergunningverlening. Dit referentiekader wordt gevormd door de instandhoudingsdoelstellingen en de begrenzing van het gebied (in de vorm van een kaart met een toelichting).

Natura 2000-gebieden

Activiteiten in Natura 2000-gebieden mogen geen significante gevolgen hebben op beschermde waarden van deze gebieden. Echter, ook activiteiten in de buurt van Natura 2000-gebieden mogen als gevolg van zogenaamde 'externe werking' geen significante gevolgen hebben op deze gebieden.

Gevolgen zijn 'significant' wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel de kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, kan sprake zijn van significante gevolgen.

2.3.1 Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen zoals bedoeld in artikelen 19d en 19f van de Natuurbeschermingswet 1998 beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Deze natuur-

waarden moeten in een gunstige staat van instandhouding gebracht of gehouden worden.

Artikel 19d lid 1

"Het is verboden zonder vergunning (...) projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangegeven. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten." Hierin is artikel 6 lid 2 HRI verwerkt.

Artikel 19f lid 1

"Voor projecten waarover gedeputeerde staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied." Hierin is artikel 6 lid 3 HRI verwerkt.

De 'staat van instandhouding' van een natuurlijke habitat wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en;
- ♣ de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en;
- ♣ de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.

De 'staat van instandhouding' voor een soort wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven;
- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden;
- ♣ er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

2.3.2 Externe werking

Zowel projecten en andere handelingen in- als buiten een Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument kunnen vergunningplichtig zijn. De wet kent namelijk de externe werking. Dit houdt in dat als een activiteit, die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, deze beoordeeld moet worden.

2.3.3 Bestaand gebruik

Het bevoegd gezag draagt ervoor zorg dat passende maatregelen worden genomen om te voorkomen dat bestaand gebruik de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied verslechtert en dat er door bestaand gebruik storende factoren optreden die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen een significant effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (art. 19c lid 1). Bestaand gebruik wordt getoetst tijdens het beheerplanproces en eventueel opgenomen in het beheerplan.

2.3.4 Vergunningverlening

Wanneer plannen bestaan een project in- of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegd gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Voor het uitvoeren van projecten in of nabij beschermde gebieden is vaak een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De hoofdvraag is of er een kans op significant negatieve gevolgen bestaat. Dat is het geval als op grond van objectieve gegevens niet valt uit te sluiten dat het project significante gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- ♣ Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
- ♣ Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (ex artikel 19d lid 1) aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechteringstoets. Hierbij brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten (kunnen) zijn van de activiteit op de relevante natuurwaarden in het gebied en welke verzachtende (mitigerende) maatregelen hij van plan is te nemen.
- ♣ Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (ex artikel 19d lid 1) aan de orde is. Omdat er een kans op een

significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (artikel 19f lid 1). Uit dit onderzoek, waarbij ook cumulatieve effecten moeten zijn meegenomen, kan blijken (1) dat er geen kans is op een negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend. Ook kan blijken dat (2) er kans is op een aanvaardbaar negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend onder voorschriften/beperkingen. Wanneer de gevolgen (3) inderdaad significant blijken te kunnen zijn moet aangetoond worden dat er geen alternatieven zijn, dat er een dwingende reden van groot openbaar belang is en dat voorzien is in compensatie.

De aanvrager moet in de vergunningaanvraag zijn belang bij het verlenen van de vergunning motiveren. Binnen dertien weken na datum van ontvangst wordt beslist of de vergunning verleend wordt, of dat de termijn eenmalig met dertien weken wordt verlengd.

2.4 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is het nationale wettelijke kader dat de soortbeschermende bepalingen van de Habitatrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet.

De soortenlijst die volgt uit deze Europese bepalingen is aangevuld met een extra aantal landelijk te beschermen soorten door de Minister van EL&I.

Wanneer plannen bestaan voor projecten in Natura 2000-gebieden die negatieve gevolgen kunnen hebben voor onder de Flora- en faunawet beschermde soorten, dienen deze effecten in een aparte toetsing te worden beschreven en dient mogelijk ontheffing te worden aangevraagd.

2.4.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Flora- en faunawet is de zorgplicht (artikel 2), die stelt “dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

2.4.2 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bepaalt dat het verboden is:

- ♣ Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snij-

den, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);

- ♣ Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen, dan wel opzettelijk te veront-rusten (artikel 9 en 10);
- ♣ Verder is het verboden van beschermde diersoorten nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen of te verstoren (artikel 11) en iets dergelijks geldt voor eieren (artikel 12).

2.4.3 Vrijstellingen

De Mol is vrijgesteld van de verboden van de artikelen 9 t/m 11 en daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huis-spitsmuis vrijgesteld in of op gebouwen of daarbij behorende erven.

Er zijn daarnaast nog een aantal andere algemene soorten aangewezen die vrijgesteld zijn van de verboden van de artikelen 8 t/m 12, indien werkzaamheden worden verricht in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik of van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor deze soorten hoeft dan geen ontheffing te worden aangevraagd, maar de zorgplicht blijft onverminderd gelden. Dit wordt het 'lichte beschermingsregime' genoemd, geldend voor de zogenaamde 'Tabel 1-soorten' (zie kader 'Tabellen van de Flora- en faunawet').

2.4.4 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het aanleggen van woningbouw- of bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet verkregen worden.

Als er beschermde soorten voorkomen uit **Tabel 2** of **Tabel 3** (zie kader 'Tabellen van de Flora- en faunawet') én als het niet mogelijk is door middel van verzachtende en/of compenserende maatregelen schade aan deze natuurwaarden te voorkomen, dan is ontheffing vereist.

Als door het nemen van voldoende verzachtende en/of compenserende maatregelen geen schade optreedt (te beoordelen door het Ministerie van EL&I!), hoeft geen ontheffing te worden verkregen.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (Ministerie van EL&I) op grond van de volgende punten per beschermingsregime of soortgroep:

Kader: Tabellen van de Flora- en faunawet

Voor een precies overzicht van soorten in de tabellen zie: <http://www.dasenboom.nl/pdf/soorten%20FFW%20tabel%203.pdf> of http://www.hetinvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=37183 of http://www.hetinvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=41764.

Tabel 1	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als "bestendig beheer en onderhoud", "bestendig gebruik" of "ruimtelijke ontwikkeling", geldt een vrijstelling voor de soorten uit Tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft dan geen ontheffing aangevraagd worden. Voor andere dan hierboven genoemde activiteiten is voor de soorten uit Tabel 1 wel een ontheffing nodig.
Tabel 2	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als "bestendig beheer en onderhoud", "bestendig gebruik" of "ruimtelijke ontwikkeling", geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 2, <u>mits</u> activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Als de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats niet kan worden gegarandeerd en men niet in het bezit is van een dergelijke gedragscode, is voor de soorten in Tabel 2 een ontheffing nodig.
Tabel 3	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als "bestendig beheer en onderhoud" of "bestendig gebruik", geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 3 <u>mits</u> activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als "ruimtelijke ontwikkeling", en de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats kan niet worden gegarandeerd, dan is voor Tabel 3-soorten een ontheffing nodig. Ook voor vogels geldt deze zware toets.

Tabel 2

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Tabel 3 én voorkomend in Bijlage IV Habitatrichtlijn

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals bescherming flora en fauna, volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten?
- ♣ Zijn er bevredigende alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Tabel 3, niet voorkomend in Bijlage IV Habitatrichtlijn

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals onder andere eerder genoemde belangen of een belang in de vorm van het uitvoeren van werkzaamheden in verband met ruimtelijke inrichting en ontwikkeling?
- ♣ Zijn er, bevredigende, alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Broedvogels (zie §2.4.6)

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, bedreiging van de volksgezondheid of openbare veiligheid?
- ♣ Zijn er bevredigende alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Voor een overzicht van de soorten van Bijlage IV zie: http://www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/get?site=lnv.db&view=lnv.db&page_alias=zoekwet&show=speciesList&rid=33&legislation=&version=xls.

2.4.5 Gedragscode

Indien men in het bezit is van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud en van bestendig gebruik voor de **Tabel 2- en 3-soorten** en ook voor vogels geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode. Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld!

Bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting hoeft voor **Tabel 2-soorten** geen ontheffing te worden aangevraagd wanneer men in het bezit is van (of aansluit bij) een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode.

2.4.6 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van vaste rust- of verblijfplaatsen en zijn daarom jaarrond beschermd.

Van enkele soorten zijn de nesten jaarrond beschermd. De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan, betrokken!

Voor jaarrond beschermde soorten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wel ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevingscheck' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat door verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn en er geen ontheffing nodig is, kunnen deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan het Ministerie van EL&I. Het Ministerie zal de ontheffingsaanvraag dan 'positief afwijzen' omdat geen schade wordt voorzien. Een dergelijke positieve afwijzing kan (juridisch) gelden als ontheffing voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het is uiteraard essentieel dat de (aan het ministerie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Wanneer het niet mogelijk is passende verzachtende en/of compenserende maatregelen te nemen dient ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt op dezelfde gronden getoetst als Tabel 3-soorten (zwarte toetsing).

De overige vogelsoorten keren weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broed-

Kader: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Vogelsoorten waarvan de nesten in principe jaarrond zijn beschermd met beschermingscategorie (1 = soorten die ook buiten het broedseizoen het nest gebruiken als vaste rust- of verblijfplaats, 2= koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop, 3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing, 4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in staat zijn een nest te maken). Zie ook http://www.hetlnvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=41763.

Soort	Categorie
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Oehoe	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4
Zwarte wouw	4

plaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen' (categorie 5).

2.4.7 Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet

Zijn er negatieve effecten mogelijk op soorten van **Tabel 2** en/of **Tabel 3** dan dient een "Aanvraag ontheffing, ingevolge Flora- en faunawet artikel 75, vierde lid of vijfde lid onderdeel c" te worden ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van EL&I. Deze aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Het desbetreffende projectplan.
- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 5 jaar geldig).
- ♣ Een beschrijving van de te verwachten schade voor de in de aanvraag vermelde soorten.
- ♣ Een beschrijving hoe de schade aan de beschermde soorten tot een minimum kan worden beperkt.
- ♣ Een beschrijving van voorgenomen mitigerende en/of compenserende maatregelen indien schade onvermijdelijk is.

Voor de eerdergenoemde **Tabel 3**-soorten dient wegens een uitgebreide toets ook te worden vermeld:

- ♣ Onderbouwing van de keuze voor de geplande locatie van de voorgenomen activiteit en onderzoek naar alternatieve locaties.
- ♣ De onderbouwing van het wettelijke belang van de voorgenomen activiteit.

3 Toetsing

De uitgevoerde voortoets dient om vast te stellen of, en zo ja, onder welke voorwaarden de nieuwe geplande menselijke activiteiten in en rondom het Natura 2000-gebied kunnen worden toegelaten. Ook wordt bekeken of op voorhand duidelijk is dat bepalingen uit de Flora- en faunawet een beletsel gaan vormen bij de uitvoering van het voorliggende plan. Bij de toetsing wordt uitgegaan van maximale benutting van de planologische ruimte die het plan biedt.

Hieronder worden eerst de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied en te beschermen waarden beschreven (informatie van www.rijksoverheid.nl, waarop ook de tekst uit JANSSEN & SCHAMINÉE (2003, 2004). Ook wordt kort een overzicht gegeven van (zwaarder) beschermde natuurwaarden onder de FF-wet die te verwachten zijn in het relevante deel van het Natura 2000-gebied.

Vervolgens wordt een overzicht gegeven van alle nieuwe ontwikkelingen die door het bestemmingsplan mogelijk gemaakt zullen worden, waarbij wordt aangegeven of deze ontwikkelingen binnen of buiten de be-

grenzing van het Natura 2000-gebied zullen plaatsvinden.

Van deze te toetsen ontwikkelingen zal worden nagegaan welke storende gevolgen deze kunnen hebben op natuurwaarden beschermd onder de NB-wet of de FF-wet. Wat betreft hun storende werking op het Natura 2000-gebied zal daarbij zowel gekeken worden naar directe inwerking ervan op de beschermde waarden als de *externe werking* die deze storingsbronnen op het Natura 2000-gebied kunnen hebben. Van externe werking is sprake als de ontwikkelingen zélf buiten het Natura 2000-gebied plaatsvinden.

Op grond van de *Effectenindicator* van het Ministerie van EL&I is bepaald wat de gevoeligheid voor de (mogelijk) optredende storingsbronnen is van de natuurwaarden op grond waarvan het Natura 2000-gebied is aangemeld. Op grond van de genoemde effectenindicator en een deskundigenoordeel is de gevoeligheid van de zwaarder beschermde waarden onder de FF-wet bepaald.

In de uitgevoerde voortoets wordt de reikwijdte en de mogelijk beperkte werking van de door het plan mogelijk gemaakte ontwikkelingen en de daarbij optredende storende gevolgen besproken. Er wordt

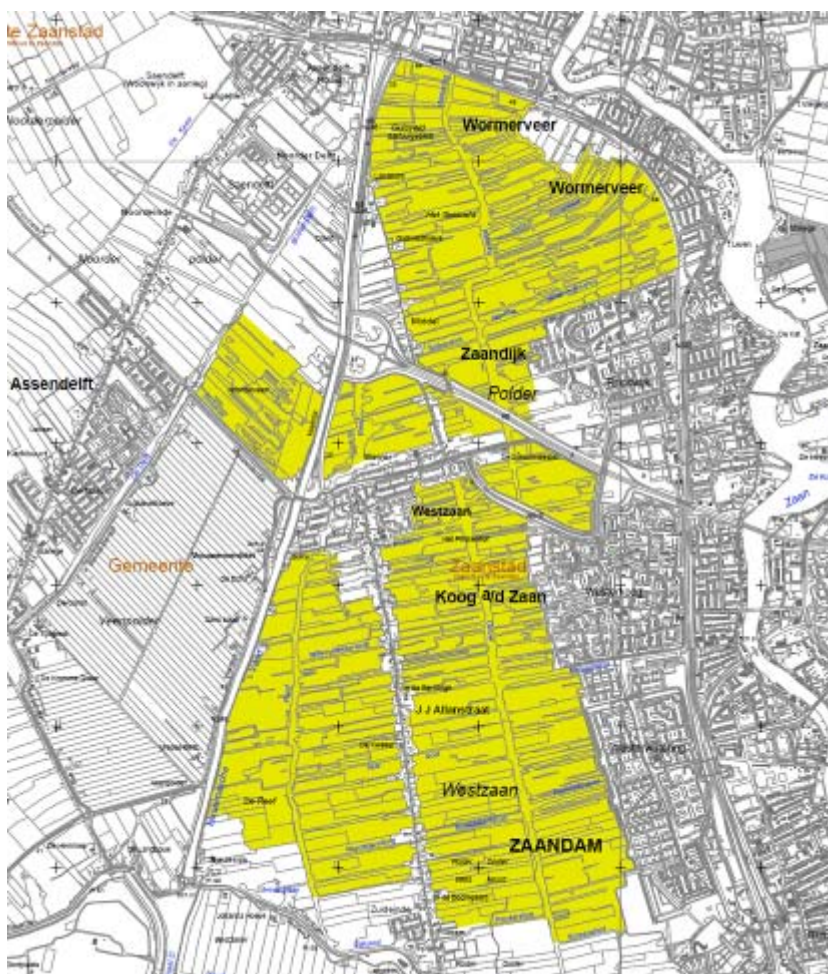
bekeken of deze gevolgen mogelijk significant negatief zijn op onder de NB-wet 1998 beschermde waarden of dat ontheffing ervoor nodig zal zijn in het geval van onder de FF-wet beschermde waarden. Eventueel zal worden aangegeven onder welke voorwaarden effecten van ontwikkelingen voorkomen of geminimaliseerd kunnen worden.

3.1 Het Natura 2000-gebied

Natura 2000-gebied *Polder Westzaan* (gebiedsnummer 91) is 1065 ha groot. Dit gebied is in ontwerp door de Minister van LNV (nu EL&I) op 10 september 2008 gepubliceerd. Het ontwerp aanwijzingsbesluit heeft van 11 september tot en met 22 oktober 2008 ter inzage gelegen. Het gebied is nog niet definitief aangewezen. Een Concept beheerplan Natura 2000 Polder Westzaan is verschenen op 11 januari 2011.

Gebiedsbeschrijving

Polder Westzaan omvat een door bebouwing en wegen doorsneden brak veenweidegebied direct ten noorden van het Noordzeekanaal. Het gebied bestaat vooral uit graslanden, met tal-

Figuur 2. Nauwkeurige grens van Natura 2000-gebied. Bestaande bebouwing, bouwkavels, erven, verhardingen en spoorlijnen maken geen deel uit van het aangemelde gebied.

loze sloten en lintvormige verlandingsgemeenschappen. Het is belangrijk voor verschillende brakke vegetatietypen, in het bijzonder brakke veenmosrietlanden en ruigten met Heemst (*Althaea officinalis*) en Echt lepelblad (*Cochlearia officinalis subsp. officinalis*).

Polder Westzaan is van oorsprong een hoogveengebied dat aan de zuid- en westrand werd begrensd door het Oer-IJ en in het oosten door een veenrivier, de Zaan. Het gebied werd evenals de andere veengebieden in Noord-Holland vanaf de 10de eeuw ontgonnen. De meeste percelen van de Polder Westzaan zijn door oost-west lopende sloten doorsneden.

In Polder Westzaan komen verschillende stadia voor van brakke verlanding zoals de jonge stadia met Ruwe bies. Het is een van de belangrijkste veenweidegebieden voor brakke ruigten met Echt lepelblad en Heemst en brakke graslanden. Naast jonge verlandingsstadia zijn ook bloemrijke veenmosrietlanden, veenmosrijke trilvenen en moerasheiden goed ontwikkeld. Door de ligging zijn er kansen het brakke karakter te behouden en te versterken. Het gebied is een kerngebied voor de Noordse woelmuis.

In Tabel 1 staan de habitattypen en soorten uit de Natura 2000-database. Roerdomp en Snor zijn opgenomen in Bijlage I van de Vogelrichtlijn.

Instandhoudingsdoelen

De instandhoudingsdoelen betreffen voor Schorren en zilte graslanden (*binnendijks*) een toename van de oppervlakte en de kwaliteit, voor Vochtige heiden (*laagveengebied*) en Ruigten en zomen (*harig wilgenroosje*) een toename van oppervlakte onder minstens gelijkblijvende kwaliteit. Voor Overgangs- en trilvenen (*veenmosrietlanden*) wordt gestreefd naar behoud van oppervlakte en kwaliteit. Ook voor alle aangemelde habitattoorten en voor de als complementair doel opgenomen Roerdomp en Snor wordt behoud van oppervlakte en kwaliteit leefgebied nagestreefd voor behoud van de populatie.

3.2 Beschermde waarden in en bij het bestemmingsplan-gebied

3.2.1 Natura 2000-gebied

In Bijlage 2 staat aangegeven waar de aangemelde habitattypen zich in het gebied bevinden; de vegetatiekartering die aan de grondslag ligt van deze kaart is uitgevoerd in de periode 2000-2004 en wordt gepresenteerd in VAN 'T VEER & HOOGEBOM, 2008.

Van de aangemelde habitattoorten Bittervoorn en Kleine modderkruiper is geen precieze verspreiding bekend maar van de eerste wordt gemeld dat die in de periode van 1998 tot 2008 opvallend veel voorkwam in de gehele polder Westzaan, de Reef en het Guisveld. In

Tabel 1.

Habitattypen en soorten in Natura 2000-gebied Polder Westzaan (gebied 91).

* = Prioritaire soorten en/of habitattypen volgens de Habitatrichtlijn; voor deze soorten en/of habitattypen gelden iets andere criteria bij de selectie van Natura 2000-gebieden en een zwaarder beschermingsregime onder de Natuurbeschermingswet en/of de Flora- en faunawet.

Habitattypen (verkorte naam)
H1330 Schorren en zilte graslanden (binnendijks)
H4010 Vochtige heiden (laagveengebied)
H6430 Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)
H7140 Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)
Habitatrichtlijnsoorten
H1134 Bittervoorn
H1149 Kleine modderkruiper
H1318 Meervleermuis
H1340 *Noordse woelmuis
Broedvogelsoorten
A021 Roerdomp (complementair)
A292 Snor (complementair)

het Noorderveen en rond de bebouwing van Zaandijk is het voorkomen onbekend (VAN 'T VEER & HOOGEBOM, 2008). Dit is weergegeven in Bijlage 3. De Kleine modderkruiper komt lokaal voor in minder grote aantallen. Ook bij deze soort is de verspreiding in het Noorderveen en rond de bebouwing van Zaandijk niet bekend, zie Bijlage 4.

De Meervleermuis komt veel in het gebied voor en gebruikt het gebied als foerageergebied, met name bredere wateren zoals de Reef en de Gouw en de bredere zijsloten daarvan, zie Bijlage 5. Aan Zuideinde 12 bevindt zich de enige bekende kolonie van het gebied (MED. GEMEENTE ZAAANSTAD). In het gebied is ook de Noordse woelmuis opvallend algemeen, zie Bijlage 6.

De Vogelrichtlijnsoorten Roerdomp en Snor broeden vrijwel uitsluitend in rietlanden, maar met name voor de Roerdomp zijn ook natte rietoevers belangrijk als foerageergebied en 's winters kunnen ruigere graslanden en de overgangen naar zoomvormende ruigten dat ook zijn. Een verspreidingskaart staat in Bijlage 7.

3.2.2 Flora- en faunawet

Naast de habitatrichtlijnsoorten van Tabel 1 zijn er nog andere onder de Flora- en faunawet beschermde soorten vastgesteld in het gebied: Rugstreeppad (habitatrichtlijnsoort waarvoor geen gebieden worden aangewezen), vleermuizen, jaarrond beschermde broedvogels, orchideeën e.a. Informatie over de verspreiding en de aantallen van de soorten binnen het gebied zullen nog verzameld moeten worden.

3.3 Voorontwerp bestemmingsplan Landelijk gebied Westzaan

Het Voorontwerp bestemmingsplan Landelijk gebied Westzaan is grotendeels een conserverend plan, waarin de bestaande planologische situatie is vastgelegd. Daarnaast bevat het nieuwe ontwikkelingen die getoetst moeten worden. Deze worden hieronder kort beschreven.

3.3.1 Herstart veehouderij

Herstart veehouderij op oude AC-bestemming (geen milieuvergunningen) met ca. 20 vleesvee en 6 penspaarden plus uitbreiding kavel.

3.3.2 Vergroten en aanpassen percelen

Het gaat hier om 11 adressen en de mogelijke ontwikkeling valt uiteen in twee categorieën:

- ♣ “Vergroting perceel, met bebouwing”: 8 adressen, waarvan één hetzelfde als in de volgende categorie. Het gaat hier om:
  1. Wijziging bestemming wonen naar agrarisch (J.J. Allanstraat 84) en op ander adres (nr. 18) mogelijk van agrarisch naar wonen.
  2. Nieuwe loods voor schapen (J.J. Allanstraat 423).
  3. Gelijktrekking met de kadastrale grens (Nauernasche Vaardijk 20).
  4. Langer en smaller bouwperceel voor schapenschuur (Nauernasche Vaardijk 28).
  5. Opslag machines (Overtoom 2a).
  6. Nieuwe stal (Overtoom 194).
  7. Aanpassing aan de huidige situatie plus uitbreiding (Westerwindpad 102).
- ♣ “Vergroting perceel, onbebouwd”: 4 adressen, waarvan één hetzelfde als in de vorige categorie en twee binnen het Natura 2000-gebied:
  1. Paardenbak (Overtoom 194)
  2. Opslag van kuilvoer (J.J. Allanstraat 350, Zuideinde 193).
  3. Opslag van kuilvoer binnen het Natura 2000-gebied, huidig gebruik (Zuideinde 260) of toekomstig gebruik (Zuideinde 212, uitbreiding 20 m, reorganisatie perceel).

3.3.3 Verbrede landbouw

Voor verbreding van de landbouw is het voorstel om een aantal functies op de agrarische bestemmingen

mede toe te staan voor alle 23 agrarische bedrijven. De verbreding is altijd naast en ondergeschikt aan de agrarische hoofdfunctie. In Bijlage 8 en Bijlage 9 staan de locaties van de bedrijven en in Bijlage 10 en Bijlage 11 worden de precieze omvang en de precieze randvoorwaarden beschreven waarbinnen verbrede landbouw, waaronder paardenhouderij mogelijk zijn.

3.3.4 Hobbymatige paardenhouderij

Ook bij woonbestemmingen wordt, in beperkte vorm, paardenhouderij mogelijk gemaakt. De precieze omvang en de precieze randvoorwaarden staan in Bijlage 11.

3.3.5 Fietspad Westzaan-Westerkoog

Er is een voorstel voor een utilitair fietspad van asfalt en met verlichting, van de Nauernasche Vaart tot aan de bebouwing van de wijk Westerkooog te Koog a/d Zaan. Het valt uiteen in twee delen: het westelijke deel door De Reef betreft een globaal tracé, het oostelijke deel door het Westzijderveld sluit aan op en is gepland ter hoogte van de Dolfijnstraat (de begraafplaats). De tracés staan in Bijlage 12.

3.3.6 Natuurpaden Guisveld

Deze onverharde paden zijn onderdeel van het Landinrichtingsplan Westzaan uit 1998 en wordt mogelijk binnen 10 jaar aangelegd. De paden staan als natuurwandelroute in Bijlage 13.

3.3.7 Voetpad Guisveld

Het pad is onderdeel van het Landinrichtingsplan Westzaan uit 1998, is reeds vergund en deels aangelegd, maar voor de voortoets belangrijk i.v.m. de cumulatieve effecten. Het pad staat als voetpad in Bijlage 13.

3.3.8 Herbouw en recreatieve inrichting oude molen

De molen (‘de Veldmuis’) is in het vigerende bestemmingsplan reeds bestemd. In 2004 is een bouwvergunning verleend, maar de molen is toen niet gebouwd omdat er geen afnemer was. Dat lijkt nu wel het geval te zijn en daarom is de molen qua locatie conform het vigerende plan in het voorontwerp opgenomen.

De initiatiefnemer wil graag een *bed & breakfast* in de molen. In het vigerende plan is dat niet toegestaan,

in het voorontwerp is de mogelijkheid voor max. 6 slaappleaatsen opgenomen.

De eerdere plannen voor de herbouw van deze molen zijn reeds in 2008 getoetst aan gevolgen voor effecten op beschermde waarden onder de Flora- en faunawet en de NB-wet (DE BEER, 2007 & 2008).

3.3.9 Uitbreiding van het aantal kano-opstapplaatsen

In de sloten grenzend aan agrarische bouwpercelen (alle agrarische bouwpercelen grenzen aan een sloot) wordt het mogelijk gemaakt een kano-opstapplaats aan te leggen, zo ook bij het agrarisch steunpunt van Staatsbosbeheer aan de Middel.

3.3.10 Woningbouw buiten het Natura 2000-gebied

Op twee locaties wordt woningbouw mogelijk gemaakt via een wijzigingsbevoegdheid:

- ♣ De vigerende bestemming “bedrijf-houthandel” op het voormalig Pont Meijterterrein (naast Overtoom 50) wordt bestemd voor de bouw van 200 woningen.
- ♣ Westzanerdijk 150, met de huidige bestemming “1 woning” wordt nu informeel gebruikt als kinderboerderij. In het nieuwe bestemmingsplan wordt mogelijk een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om in de toekomst ofwel 3 woningen, ofwel een kinderboerderij op de locatie te realiseren.

3.4 Effecten van het project

Door het plan kunnen verschillende negatieve effecten optreden, ook in het (aangrenzende) Natura 2000-gebied. Deze mogelijke effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten tijdens de aanleg en effecten als gevolg van de aanwezigheid en het gebruik van de hierboven beschreven, door het voorontwerp-bestemmingsplan mogelijk gemaakte, ontwikkelingen. Verstoringen door bestaand gebruik in het bestemmingsplangebied blijven hier buiten beschouwing.

In Tabel 2 worden zijn van de hierboven genoemde activiteiten en ontwikkelingen de mogelijk optredende effecten geïnventariseerd die kunnen optreden in het Natura 2000-gebied. Een aantal ontwikkelingen zijn daarbij samengenomen omdat ze vergelijkbare effecten hebben en een verwachte beperkte invloed zullen hebben op de beschermde waarden. Daarentegen is het onderdeel “Paardenhouderij” uit de verbrede landbouw apart beschreven.

Het gaat in de tabel uitdrukkelijk om effecten op onder de NB-wet beschermde natuurwaarden, verderop

in de voortoets zullen van de ontwikkelingen ook effecten op onder de Flora- en faunawet beschermde waarden worden beschreven.

De verwachte effecten zijn beschreven en genummerd zoals in de zogenaamde ‘effectenindicator’¹ van het Ministerie van EL&I. Verderop in de voortoets zal van elk van de mogelijk gemaakte ontwikkelingen beschreven worden in hoeverre de voorziene verstoring beperkt wordt, in hoeverre de verstoringen tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied kunnen leiden en of voor deze ontwikkelingen ontheffingen voor de Flora- en faunawet (mogelijk) noodzakelijk zijn. Indien een vergunning onder de NB-wet of ontheffing van de Flora- en faunawet nodig is, dan zal aangegeven worden in of, met inachtneming van eventuele voorwaarden, een positief besluit te verwachten is.

Hieronder worden de bij de diverse ontwikkelingen mogelijk optredende verstoringsbronnen beschreven:

1. Oppervlakteverlies

Kenmerk: afname beschikbaar oppervlak van leefgebied voor soorten en/of habitattypen.

Verlies van oppervlakte leidt tot verkleining en in sommige gevallen ook tot versnippering van het leefgebied (zie 2). Een kleiner gebied heeft bovendien meer te leiden van randinvloeden: vaak is de kwaliteit van het leefmilieu aan de rand minder goed dan in het centrum van het gebied.

Door afname van het beschikbare oppervlak neemt ook het aantal individuen van een soort af. Om duurzaam te kunnen voortbestaan moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan; bij diersoorten wordt meestal van een minimum aantal paartjes (reproductieve eenheden) gesproken. Wanneer een populatie te klein wordt neemt de kans op uitsterven toe, zeker als deze populatie geen onderdeel uitmaakt van een samenhangend netwerk van leefgebieden. Bij een populatie die uit te weinig individuen bestaat, neemt ook de kans op inteelt toe en dus de genetische variatie af. Hierdoor wordt een populatie kwetsbaar voor veranderingen ten gevolge van bijvoorbeeld predatie, extreme seizoensinvloeden of ziekten. Ook habitattypen kennen een ondergrens voor een duurzame oppervlakte.

2 Versnippering

Van versnippering is sprake bij het uiteenvallen van het leefgebied van soorten.

Versnippering treedt op ten gevolge van verlies leefgebied of verandering in abiotische condities van het leefgebied. Het kan leiden tot verandering in populatiedynamiek.

Als het leefgebied niet meer voldoende groot is voor een populatie, of individuen van één populatie kunnen de verschillende leefgebieden niet meer be-

¹

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx>

Tabel 2.

Ontwikkelingen en activiteiten die worden mogelijk gemaakt in het voorontwerp bestemmingsplan 'Landelijk gebied Westzaan' en de mogelijke effecten die hierbij kunnen optreden voor beschermde waarden onder de NB-wet.

* = Loonwerkbedrijf, Opslag caravans, boten e.d. in bestaande bebouwing, Bed&Breakfast/logies.

** = Imkerij, Verkoop eigen producten, Kaasmakerij/tijsmakerij, Vergader-, workshop- of educatieruimte, Bedrijf aan huis, Agrarische trekkershutten, Mantelzorg, Beauty/sauna/kuuroord.

Activiteit/ontwikkeling	Binnen/buiten N2000	Locatie(s)	Effecten aanlegfase	Effecten aanwezigheid
Herstarten veehouderij	buiten	Middel t.o. 103	13,15,16	3,4,13,14,16
Verplaatsen agrarische activiteit: - woonbestemming wordt agrarisch - agrarische bestemming wordt wonen	buiten buiten	Allanstraat 84 Allanstraat 18	13,15,16 13,15	3,4,13,14,16 geen
Vergroting agrarisch perceel, met of zonder bebouwing	buiten	Allanstraat 350 en 423, Zuideinde 193, Nauernasche Vaardijk 28, Overtoom 2a en 194, Westerwindpad 102	13,14,15	14
Vergroting agrarisch perceel, onbebouwd	binnen	Zuideinde 212, Zuideinde 260	1,2,17	2
Aanpassing bouwpercelen aan kadas- trale grenzen	buiten	Nauernasche Vaardijk 20	geen	geen
Verbrede landbouw				
♣ Activiteiten zonder extra bebouwing en ruimtebeslag*, intramuraal			geen	16
♣ Activiteiten met beperkte schaal en ruimtebeslag (<200 m ²), vnl. intra- muraal**			13,15	geen
♣ Opslag boten, caravans e.d. met extra bebouwing		Allanstraat 170 (15 cara- vans), Allanstraat 441 (10), Overtoom 4 (5), Overtoom 50 (10), Overtoom 194 (50)	13,15,16	14,16
♣ Agrarische kinderopvang			13,15,16	14,16
♣ Kinderboerderij			13,15,16	13,14,16
♣ Theetuin, IJssalon			13,15,16	16
♣ Mini-camping			13,15,16	13,14,16
♣ Fietsverhuur			13,15,16	13,16
♣ Kanoverhuur, Roei- en elektrische- bootverhuur			13,15,16	13,16,17
♣ Spel op het land			geen	13,16
♣ Zorgboerderij			13,15,16	16
♣ Galerie/museum			13,15,16	16
♣ Energieopwekking kleine wind- turbines			geen	2,16,17
Paardenhouderij				
♣ Hobbymatig (<5 paarden)			13,15,16	14,16
♣ Bedrijfsmatige paardenhouderij			13,15,16	3,4,14,16
♣ Gebruiksgerichte paardenhouderij			13,15,16	3,4,14,16
Fietspad Westzaan-Westerkoog, westelijk deel	binnen		1,2,8,16,17,	2,14,16
Fietspad Westzaan-Westerkoog, oostelijk deel	binnen		1,2,8,16,17,	2,14,16
Natuurpad Guisveld	binnen		1,2,8,16,17,	2,16
Herbouw en recreatieve inrichting oude molen	binnen		1,13,14,15,16,17	14,16
Uitbreiding kano-opstapplaatsen (Grootschalige) Woningbouw	binnen buiten		1,17 13,14,15	16,17 14,16
Effecten:				
1 = Oppervlakteverlies, 2 = Versnippering, 3 = Verzuuring, 4 = Vermesting, 8 = Verdroging, 13 = Verstoring door geluid 14 = Verstoring door licht, 15 = Verstoring door trilling, 16 = Optische verstoring, 17 = Verstoring door mechanische effecten				

reiken, neemt de duurzaamheid van de populatie af. Soorten zijn in verschillende mate gevoelig voor de versnippering van hun leefgebied. Het meest gevoelig zijn soorten met een gering verspreidingsvermogen, soorten die zich over de grond bewegen en soorten met een grote oppervlaktebehoefte. Versnippering door barrières zoals wegen en spoorlijnen leidt mogelijk ook

tot sterfte van individuen en kan zo effect hebben op de populatiesamenstelling. Bij versnippering moet altijd goed rekening worden gehouden met het schaalniveau van het populatienetwerk.

3 Verzuring

Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu. De belangrijkste bronnen van verzurende stoffen zijn de landbouw, het verkeer en de industrie.

De effecten van verzurende stoffen zijn niet altijd te scheiden van die van vermestende stoffen, omdat een deel van de verzurende stoffen ook vermestend werkt (aanvoer van stikstof).

Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten.

4 Vermesting

Vermesting is de 'verrijking' van ecosystemen met vooral stikstof en fosfaat. Het kan gaan om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden) of nitraat- en fosfaataanvoer door het oppervlaktewater.

Stoffen die leiden tot vermisting kunnen ook leiden tot verzuring. Vermesting (en verzuring) kunnen op hun beurt leiden tot verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater.

De groei in veel natuurlijke land-ecosystemen worden gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof. Het gevolg van stikstof depositie is dat deze extra stikstof extra groei geeft. Daarbij is de beschikbaarheid van stikstof bepalend voor de concurrentieverhoudingen tussen de plantensoorten. Als de stikstofdepositie boven een bepaald kritisch niveau komt, neemt een beperkt aantal plantensoorten sterk toe ten koste van meerdere andere. Hierdoor neemt de biodiversiteit af.

8 Verdroging

Verdroging uit zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel. De actuele grondwaterstand is zo lager dan de gewenste/benodigde grondwaterstand.

Verdroging kan tevens leiden tot verzilting, omdat vermindering van de hoeveelheid zoet water ruimte geeft aan brakke tot zoute kwel om door te dringen in hogere grondlagen. Door verdroging neemt ook de doorluchting van de bodem toe waardoor meer organisch materiaal wordt afgebroken. Op deze wijze leidt verdroging tevens tot vermisting.

De verandering in grondwaterstand en soms ook kwaliteit van het grondwater leidt tot een verandering in de soortensamenstelling en op lange termijn van het habitatype.

13 Verstoring door geluid

Verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen kan permanent zijn zoals geluid wegverkeer of tijdelijk zoals geluidsbelasting bij evenementen of (bouw)-werkzaamheden. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie.

Geluidsverstoring treedt vaak samen met visuele verstoring op door bijvoorbeeld auto- of vliegverkeer, manifestaties. Ook treedt deze storingsbron vaak samen op met optische verstoring (mensen) of met trillingen.

Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig voor direct effecten van geluid. Geluid sec is een belangrijke factor in de verstoring van fauna. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductieproces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid.

14 Verstoring door licht

Het betreft verstoring door kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.

Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Met name schemer- en nachtactieve dieren kunnen last hebben van verstoring door licht, doordat zij juist aangetrokken worden of verdreven door de lichtbron, bijvoorbeeld omdat zij een grotere kans hebben in een meer verlichte situatie gepredeerd te worden. Hierdoor raakt bijvoorbeeld hun ritme ontregeld of verlichte delen van het leefgebied worden vermeden.

15 Verstoring door trilling

Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc. Trillingen treden vooral samen op met verstoring door geluid.

Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend.

16 Optische verstoring

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Optische verstoring treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trillingen en licht (in geval van voertuigen).

Optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewenning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring. De aanwezigheid van deze storingsbron kan ook het vestigingsgedrag van soorten beïnvloeden.

17 Verstoring door mechanische effecten

Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen, vergraving, etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers.

Deze verstoring kan samenvallen met verstoring door geluid, licht en trilling.

Deze storende factor kan leiden tot een verandering van het habitatype en/of verstoring of zelfs het doden van fauna-individueen. Bij habitattypen treedt de verstoring/verandering vaak op ten gevolge van recreatie of bijvoorbeeld militaire activiteiten. Het effect is zeer afhankelijk van de kwetsbaarheid (gevoeligheid) van

het habitatype. Waterrecreatie en scheepvaart leiden tot golfslag, hetgeen effect kan hebben op de oeverbegroeiing en waterfauna. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens kunnen leiden tot vogelsterfte.

3.5 Gevoeligheid van de habitattypen en soorten

De gevoeligheid van een aangemeld habitatype of aangemelde soort voor een storende factor bepaalt of er überhaupt negatieve gevolgen kunnen zijn voor dat type of die soort.

In Tabel 3 is voor alle typen en soorten waarvoor Polder Westzaan is aangemeld de gevoeligheid aangegeven voor de eerder geïnventariseerde storende factoren. Hierbij is gebruik gemaakt van de 'Effectenindicator'.

In de tabel zijn de originele aanduidingen gezet, verderop in de voortoets wordt de eventuele beperkte werking van deze storende factoren besproken.

Voor de typen en soorten die gevoelig zijn voor een of meer factoren zouden er dus mogelijk negatieve gevolgen kunnen zijn na het uitvoeren van een project dat mogelijk gemaakt is door het bestemmingsplan.

3.6 Voortoets

Hierin wordt per ontwikkeling bekeken of deze in be-

Tabel 3.

Gevoeligheid van de relevante typen en soorten in dit deel van Natura 2000-gebied Westzaan voor de verschillende storende factoren. Zie tekst.

■ = niet gevoelig, ■ = gevoelig, ■ = zeer gevoelig, ■ = niet van toepassing, ... = niet voldoende informatie om hierover een uitspraak te doen.

	1. Oppervlakteverlies	2. Versnippering	3. Verzuuring	4. Vermesting	8. Verdroging	13. Verstoring door geluid	14. Verstoring door licht	15. Verstoring door trilling	16. Optische verstoring	17. Verstoring door mechanische effecten
Habitatsorten										
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meervleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Noordse woelmuis	■	■	■	■	■	...	...	...	...	■
Broedvogels										
Roerdomp (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Snor (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Habitattypen										
H1330 Schorren en zilte graslanden	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
H4010 Vochtige heiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
H6430 Ruigten en zomen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
H7140 Overgangs- en trilvenen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

ginsel kan worden toegestaan (geen negatieve gevolgen verwacht), of dat er verdere toetsing en vergunningverlening noodzakelijk is. Bij het laatste punt kan verder onderscheid gemaakt worden of op voorhand significant negatieve gevolgen zijn te verwachten. Bij deze voortoets wordt vooral gekeken naar de locatie van de toegestane ontwikkelingen in het plan, de schaal van de projecten, in hoeverre de projecten effecten kunnen hebben binnen het Natura 2000-gebied en de aard van deze effecten en de gevoeligheid van de aangemelde natuurwaarden ervoor.

Als een bepaald project, handeling of ontwikkeling significant negatieve gevolgen heeft (kan hebben) op de instandhoudingsdoelen, dan dient in een later stadium een 'Habitattoets' te worden uitgevoerd waarin de effecten aan de hand van een concreet gedetailleerd plan verder getoetst moeten worden. In deze toets moet worden bekeken of, en op welke voorwaarden of met welke beperkingen zij vergund kan worden. In de huidige voortoets zal dit al zoveel mogelijk worden beschreven.

Als op voorhand significant negatieve gevolgen van ontwikkelingen in het bestemmingsplan worden verwacht, kan dit een beletsel vormen voor de juridische uitvoerbaarheid ervan. Er zal in het bestemmingsplan een nadere motivatie moeten worden opgenomen waarom deze ontwikkeling door het bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt.

Naast de effecten op aangemelde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied is er per ontwikkeling ook gekeken welke mogelijke zwaar(der) beschermde soorten onder de FF-wet daarbij kunnen worden beïnvloed. Deze effecten zijn echter sterk afhankelijk van hetgeen locatiegericht voorkomt aan zwaarder beschermde waarden. Hierover is veel minder gedetailleerde kennis aanwezig dan omtrent de onder de NB-wet beschermde waarden. Dit betekent dat gevolgen op voorhand moeilijker precies zijn in te schatten. Veelal zal vervolgoetsing noodzakelijk zijn op grond van een gedetailleerd plan.

In Tabel 4 wordt aangegeven hoe de voorliggende, in het voorontwerp bestemmingsplan genoemde ontwikkelingen beoordeeld worden in het licht van de besproken natuurwetgeving. Het betreft hier een voortoets op grond van aangeleverde, gedeeltelijk niet gedetailleerde informatie en er is uitgegaan van een *worst case*-scenario ofwel de maximale planologische ruimte die het bestemmingsplan biedt. Op grond van precieze invulling van plannen of mitigatie en regulering van negatieve effecten, kan de beoordeling anders zijn en is wellicht de voorgestelde toetsing niet noodzakelijk. In het geval van toetsing aan de NB-wet is vooroverleg met de provincie wat dit betreft altijd raadzaam. In de tabel wordt dezelfde volgorde en indeling aangehouden als in Tabel 2.

Hierna wordt per ontwikkeling kort aangegeven wat eventuele knelpunten zijn en hoe de in Tabel 4 aangegeven beoordeling tot stand gekomen is.

3.6.1 Herstart veehouderij

Het (opnieuw) opstarten van agrarische activiteit dicht bij het Natura 2000-gebied brengt extra atmosferische ammoniakdepositie teweeg en heeft mogelijk een vermistend effect omdat vrijgekomen mest in het Natura 2000-gebied kan worden afgezet.

Vanwege de beperkte schaal van de nieuwe activiteit worden geen significant negatieve gevolgen verwacht. Het is wel noodzakelijk de precieze ammoniakgevolgen in een habitattoets in beeld te brengen met aangewezen simulatiemodellen om na te gaan of er geen negatieve gevolgen kunnen zijn voor hiervoor gevoelige habitattypen in het Natura 2000-gebied.

Als in het kader van dit project bestaande bebouwing noodzakelijkerwijs sterk moet worden aangepast of als nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd is een *quicksan* naar eventuele gevolgen voor onder de FF-wet beschermde waarden noodzakelijk. Hierbij moet vooral gedacht worden aan beschermde waarden zoals jaarrond beschermde broedvogels (b.v. uilen of Huismus), vleermuizen, amfibieën of beschermde vissen.

3.6.2 Verplaatsen agrarische activiteit

Met het verplaatsen van agrarische activiteit verandert de bestemming van twee adressen en zal niet de hoeveelheid maar wel de plaats waar ammoniak wordt uitgestoten veranderen. Dit heeft een verandering van verspreiding ervan tot gevolg en is daarmee van invloed op de ammoniakdepositie op de gevoelige habitattypen.

Omdat de afstand tot die typen slechts iets kleiner wordt, zal dat waarschijnlijk slechts een geringe toename van de ammoniakdepositie tot gevolg hebben. Het is wel noodzakelijk de precieze ammoniakgevolgen in een habitattoets in beeld te brengen met aangewezen simulatiemodellen om na te gaan of er geen negatieve gevolgen kunnen zijn voor hiervoor gevoelige habitattypen in het Natura 2000-gebied. Omdat geen significant negatieve gevolgen worden verwacht zal de activiteit vergund kunnen worden.

Als in het kader van dit project bestaande bebouwing noodzakelijkerwijs sterk moet worden aangepast of als nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd is een *quicksan* naar eventuele gevolgen voor onder de FF-wet beschermde waarden noodzakelijk. Hierbij moet vooral gedacht worden vooral aan beschermde waarden zoals jaarrond beschermde broedvogels (b.v. Huismus), vleermuizen, amfibieën of beschermde vissen (als aan oevers van wateren moet worden gewerkt).

Tabel 4.

Toetsing van de in het voorontwerp Landelijk gebied mogelijk gemaakte ontwikkelingen aan de natuurwetgeving.

HT = Habitattoets, FF = toetsing aan de Flora- en faunawet

*1 = indien **geen** bestaande bebouwing ingrijpend wordt veranderd of nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd.

*2 = indien bestaande bebouwing ingrijpend wordt veranderd of nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd.

*3 = Loonwerkbedrijf, Opslag caravans, boten e.d. in bestaande bebouwing, Bed&Breakfast/logies.

*4 = Imkerij, Verkoop eigen producten, Kaasmakerij/ijsmakerij, Vergader-, workshop- of educatieruimte, Bedrijf aan huis, Agrarische trekkershutten, Mantelzorg, Beauty/sauna/kuuroord.

Activiteit/ontwikkeling	Binnen/buiten N2000-gebied	Negatieve gevolgen voor Natura 2000 mogelijk	Significant negatieve gevolgen verwacht	Effecten FF-wet	Vervolgtoetsing
Herstarten veehouderij	buiten	ja	nee	nee*1	HT, FF*2
Verplaatsen agrarische activiteit: -woonbestemming wordt agrarisch -agrarische bestemming wordt wonen	buiten buiten	ja nee	nee nee	mogelijk mogelijk	HT, FF*2 FF*2
Vergroting agrarisch perceel, met of zonder bebouwing	buiten	nee	nee	mogelijk	FF
Vergroting agrarisch perceel, onbebouwd	binnen	ja	nee	mogelijk	HT, FF
Aanpassing bouwpercelen aan kadastrale grenzen	buiten	nee	nee	nee	geen
Verbrede landbouw		buiten			
♣ Activiteiten zonder extra bebouwing en ruimtebeslag*3, intramuraal		nee	nee	nee	geen
♣ Activiteiten met beperkte schaal en ruimtebeslag (<200 m ²), vnl. intramuraal*4		nee	nee	mogelijk	FF*2
♣ Opslag boten, caravans e.d. met extra bebouwing op 5 locaties		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Agrarische kinderopvang		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Kinderboerderij		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Theetuin, IJssalon		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Mini-camping		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Fietsverhuur		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Kanoverhuur, Roei- en elektrische-boot- verhuur		ja	mogelijk	mogelijk	HT, FF
♣ Spel op het land		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Zorgboerderij		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Galerie/museum		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Energieopwekking kleine windturbines		nee	nee	mogelijk	FF
Paardenhouderij		buiten			
♣ Hobbymatig (<5 paarden)		nee	nee	mogelijk	FF
♣ Bedrijfsmatige paardenhouderij		ja	nee	mogelijk	HT, FF
♣ Gebruiksgerichte paardenhouderij		ja	nee	mogelijk	HT, FF
Fietspad Westzaan-Westerkoog, westelijk deel	binnen	ja	mogelijk	ja	HT, FF
Fietspad Westzaan-Westerkoog, oostelijk deel	binnen	ja	mogelijk	ja	HT, FF
Natuurpad Guisveld	binnen	ja	mogelijk	ja	HT, FF
Herbouw en recreatieve inrichting oude molen	binnen	nee	nee	mogelijk	FF
Uitbreiding kano-opstapplaatsen (Grootschalige) Woningbouw	buiten buiten	ja ja	mogelijk nee	mogelijk mogelijk	HT, FF HT, FF

3.6.3 Vergroting agrarisch perceel

Het buiten het Natura 2000-gebied beperkt bouwen en aanpassen van erfgronden kan geen negatieve gevolgen hebben op beschermde waarden in het Natura 2000-gebied. Geluid en trilling zijn te beperkt om van invloed te zijn op aldaar beschermde waarden. Vanwege de ligging van de locaties in bestaande (lint)bebouwing

(zie Bijlage 8 en Bijlage 9) wordt ook geen belangrijk extra lichteffect voorzien.

Op twee adressen gaat het om vergroting van het agrarische perceel binnen het Natura 2000-gebied en daarbij kan leefgebied van Kleine modderkruiper en Bittervoorn verdwijnen.

Omdat bij het bouwen mogelijk andere bebouwing verandert of omdat bij erfuitbreiding of –verandering mogelijk wateren gedempt moeten worden is een *quicksan* naar eventuele gevolgen voor onder de FF-

wet beschermde waarden noodzakelijk. Hierbij moet vooral gedacht worden aan beschermde waarden zoals jaarrond beschermde broedvogels (b.v. Huismus), vleermuizen, amfibieën of beschermde vissen (als sloten worden gedempt of als aan oevers van wateren moet worden gewerkt).

3.6.4 Aanpassing bouwpercelen aan kadastrale grenzen

Omdat bij deze aanpassing geen fysieke maatregelen noodzakelijk zijn, worden geen effecten verwacht.

3.6.5 Verbrede landbouw

Op 23 locaties wordt 'verbrede landbouw' mogelijk (zie Bijlage 8 en Bijlage 9). Onder de noemer 'verbrede landbouw' wordt een scala aan mogelijkheden geboden aan agrarische bedrijven met verschillende schaal en verschillende restricties en randvoorwaarden (zie Bijlage 10). De paardenhouderij wordt in §3.6.6 beschreven.

Deze activiteiten kunnen verschillende effecten hebben op het Natura 2000-gebied en op waarden beschermd onder de FF-wet. Omdat deze ontwikkelingen op een groter aantal locaties mogelijk worden gemaakt is het optreden van cumulatieve effecten niet ondenkbeeldig. Hieronder zullen per onderdeel kort de verwachte effecten worden besproken en de mogelijke gevolgen voor beschermde waarden.

Activiteiten zonder extra bebouwing en ruimtebeslag, intramuraal

Omdat bij deze aanpassing geen fysieke maatregelen noodzakelijk zijn, worden geen effecten verwacht. Het is wel zo dat door deze activiteiten meer activiteit op de erven wordt verwacht hetgeen tot optische verstoring kan leiden.

Omdat deze activiteiten tot de bestaande bebouwing of daar direct omheen beperkt zullen blijven, zullen ze geen negatieve gevolgen kunnen hebben voor het Natura 2000-gebied.

Activiteiten met beperkte schaal en ruimtebeslag (<200 m²), vnl. intramuraal

Bij deze kleinere projecten zijn op kleine schaal tijdelijk geluid en trilling te verwachten. Deze effecten zijn niet zodanig sterk dat er negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied kunnen zijn. Het is wel mogelijk dat gevolgen optreden voor beschermde waarden onder de FF-wet, zeker als bestaande bebouwing belangrijk wordt aangepast of als nieuwbouw wordt gerealiseerd nabij oevers en wateren waar amfibieën, vissen of Rietorchis kunnen voorkomen.

Opslag boten, caravans e.d. met extra bebouwing

Dit betreft slechts 5 locaties, met plannen voor opslag voor 5 tot 50 caravans e.d., waarbij nieuwbouw van ca. 25 m² per caravan kan plaatsvinden. Maximaal wordt bebouwing van 1000 m² vergund. Overigens zijn hierbij twee locaties die niet tot de genoemde 23 behoren, maar daar wel dicht bij liggen. Aanleg van dergelijke bebouwing zou qua geluid een wat groter effect kunnen hebben en ook het effect van licht en optische verstoring door de aanwezigheid van mensen en caravans op delen van het erf waar nu nog geen sprake is van dergelijke activiteit zou tot extra verstoring kunnen leiden. Zeker als op meer plekken rond het Natura 2000-gebied dergelijke opslag zal komen.

Als op deze locaties wordt voorkomen dat licht bij en op bredere wateren schijnt of op een koloniegebouw en aanvliegroutes van de Meervleermuis of als amberkleurig licht gebruikt wordt, kan de Meervleermuis er geen negatieve gevolgen van ondervinden. Overigens speelt dit niet bij Overtoom 194, omdat het belangrijkste foerageerbiotoop voor deze soort, brede wateren, daar niet aanwezig is. Er kunnen dan geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Agrarische kinderopvang

Het bouwen van nieuwbouw t.b.v. kinderopvang kan maximaal 250 m² bedragen en daarmee voor wat geluid zorgen. Met name de spelende kinderen op een aan te leggen speelplaats kunnen tot extra optische verstoring leiden, zeker als de planlocaties dichtbij het Natura 2000-gebied liggen of kinderen regelmatig dit gebied bezoeken.

Gezien de huidige op te nemen locaties kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Kinderboerderij

Voor het aanleggen van een kleine kinderboerderij geldt in grote lijnen hetzelfde als voor agrarische kinderopvang; het ruimtebeslag zal bij een kinderboerderij iets groter zijn.

Gezien de huidige op te nemen locaties kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Theetuin, IJssalon

Het ruimtebeslag bij een kleine theetuin of ijssalon is kleiner dan voorgaande activiteiten maar ook bij een theetuin wordt extra optische verstoring voorzien van auto's en mensen op delen van erven waar nu nog weinig van dergelijke activiteit wordt verwacht.

Gezien de huidige op te nemen locaties kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Mini-camping

Van alle activiteiten die mogelijk worden gemaakt, is het opzetten van een minicamping die met het grootste ruimtebeslag. De optische verstoring wordt beperkt doordat het terrein dient te worden omgeven door afschermend groen. Het is waarschijnlijk dat het faciliteren van dergelijke campings ook tot een hogere recreatiedruk op het gebied en daarmee tot extra verstoring leidt. Cumulatieve effecten zijn daarbij mogelijk als meerdere campings en botenverhuur worden gerealiseerd.

Gezien de huidige op te nemen locaties kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Fietsverhuur

Fietsverhuur kan leiden tot bebouwing met een flinke oppervlakte van 300 m² met tijdelijk geluidshinder en na de aanlegfase tot extra activiteit en mogelijk optische verstoring. De verhuur van fietsen faciliteert verder een toenemende recreatiedruk op het Natura 2000-gebied, zeker omdat geen limiet wordt gesteld aan het aantal fietsverhuurlocaties.

Omdat fietsrecreatie uitsluitend aan de randen van het gebied plaatsvindt kunnen er geen negatieve gevolgen zijn. Gezien de huidige op te nemen locaties kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Kanoverhuur, roeiboot- en elektrische-bootverhuur

Botenverhuur kan leiden tot bebouwing met een flinke oppervlakte van 300 m² met tijdelijk geluidshinder en na de aanlegfase tot extra activiteit en mogelijk optische verstoring. De verhuur van boten faciliteert verder een toenemende recreatiedruk, zeker in combinatie met mini-campings.

Omdat boten vooral het Natura 2000-gebied zullen gebruiken – slechts vijf adressen grenzen daar niet direct aan – en daar overall kunnen komen, wordt een mogelijk sterk verstoring effect verwacht van extra boten en dan vooral door het gedrag van de opvarenden.

Uitgaande van een *worst case*-scenario (maximale planologische ruimte) is dit effect mogelijk significant voor gevoelige soorten en dan speciaal voor Roerdomp en Snor. Omdat mensen met boten in rietlanden aan kunnen meren (bewust of per ongeluk) is ook een (niet significant) mechanisch effect op habitattypen denkbaar.

Door een limiet te stellen aan het aantal bootverhuurlocaties en het aantal boten dat per locatie beschikbaar mag zijn, kan het effect beperkt worden. Een toename van waterrecreatie zal in het beheerplan voor het Natura 2000-gebied moeten worden gereguleerd, bijvoorbeeld door het fysiek afsluiten van bepaalde sloten en het aangeven van een wenselijk maximaal aantal hiervoor beschikbare boten. Een toetsing aan zowel de NB-wet als de FF-wet is aan de orde.

Spel op het land

Spel op het land leidt tot optische verstoring en geluid en heeft een incidenteel maar wel redelijk groot ruimtebeslag op plekken waar dergelijke optische verstoring normaal niet of in mindere mate voorkomt. Dit wordt alleen mogelijk gemaakt buiten het Natura 2000-gebied en buiten het broedseizoen en betreft ook de ijsbaan.

Gezien de huidige op te nemen locaties kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied. Toetsing aan de NB-wet is alleen noodzakelijk als ook gebruik wordt gemaakt van percelen binnen het Natura 2000-gebied, of direct na het (nog niet nader) omschreven broedseizoen, maar in veel gevallen zullen er ook dan geen negatieve gevolgen zijn.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast. Ook dit heeft deels te maken met het broedseizoen, dat natuurlijk door de vogels zelf bepaald wordt en met name voor riet- en moerasvogels tot in augustus door kan lopen.

Zorgboerderij

Een zorgboerderij kan leiden tot bebouwing met een flinke oppervlakte van 250 m² met tijdelijk geluidshinder en na de aanlegfase tot extra activiteit en mogelijk optische verstoring.

Gezien de huidige op te nemen locaties kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Galerie/museum

Een galerie of museum kan leiden tot bebouwing met een flinke oppervlakte van 250 m² met tijdelijk geluidshinder en na de aanlegfase tot extra activiteit en mogelijk optische verstoring of verstoring door licht.

Als op deze locaties wordt voorkomen dat licht bij en op bredere wateren schijnt of op een koloniegebouw en aanliegroutes van de Meervleermuis of als amberkleurig licht gebruikt wordt, kan de Meervleermuis er geen negatieve gevolgen van ondervinden en kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Energieopwekking kleine windturbines

De in Tabel 2 genoemde effecten gelden voor grotere windmolens. Wanneer het gaat om kleine compacte windturbines die op daken geplaatst worden dan vervallen de effecten en kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

3.6.6 Paardenhouderij

Zie ook de randvoorwaarden in Bijlage 11.

Hobbymatige paardenhouderij (<5 paarden)

Hobbymatige paardenhouderij kan leiden tot bebouwing met een kleine oppervlakte tot 100 m² met tijdelijk geluidshinder en na de aanlegfase tot extra activiteit en mogelijke effecten van licht en optische verstoring. De verstoring door licht is aan beperkingen gebonden en zal alleen bij ligging direct naast bredere wateren of dicht bij een kolonie negatieve gevolgen kunnen hebben voor de kwaliteit van het leefgebied voor Meervleermuizen in het Natura 2000-gebied, mogelijk zelfs significant als het de enige kolonie betreft, zoals in Westzaan het geval is.

Als op deze locaties wordt voorkomen dat licht bij en op bredere wateren schijnt of op een koloniegebouw en aanvliegroutes van de Meervleermuis of als amberkleurig licht gebruikt wordt, kan de Meervleermuis er geen negatieve gevolgen van ondervinden en kunnen er geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

Bedrijfsmatige en gebruikgerichte paardenhouderij

Voor zowel de bedrijfsmatige als de gebruikgerichte paardenhouderij geldt hetzelfde als voor de hobbymatige met de aanvulling dat hier wat grotere effecten zijn te verwachten. Het grotere aantal dieren brengt extra atmosferische ammoniakdepositie teweeg en dat heeft mogelijk een vermestend effect omdat vrijgekomen mest in het Natura 2000-gebied kan worden afgezet.

Als op deze locaties wordt voorkomen dat licht bij en op bredere wateren schijnt of op een koloniegebouw en aanvliegroutes van de Meervleermuis of als amberkleurig licht gebruikt wordt, kan de Meervleermuis er geen negatieve gevolgen van ondervinden. Het is noodzakelijk de precieze ammoniakgevolgen in een habitattoets in beeld te brengen met aangewezen simulatiemodellen om na te gaan of er geen negatieve gevolgen kunnen zijn voor hiervoor gevoelige habitattypen in het Natura 2000-gebied. Omdat het bij deze vorm van paardenhouderij niet gaat om grote aantallen vee en omdat met aangepast beheer negatieve gevolgen van vermesting en verzuring kunnen worden tegengegaan, worden geen significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied verwacht.

Voor de nieuwe bebouwing moet onderzocht worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast.

3.6.7 Fietspad Westzaan-Westerkoog

Het aanleggen van verlichte fietspaden kan ernstige effecten hebben, zoals oppervlakteverlies van habitattypen en versnippering van leefgebied voor soorten, bovenop de andere verstoringen door geluid en licht en de optische verstoring.

Door een slimme inpassing hoeft oppervlakteverlies in beide delen niet op te treden, door het gebruik van amberkleurig licht wordt verstoring van foerageerroutes van de Meervleermuis tot een minimum beperkt, maar de overige verstoringen zullen zeker negatieve gevolgen hebben voor Noordse woelmuis (in westelijke deel mogelijk), Roerdomp en Snor, voor de Roerdomp mogelijk ook significante. Daarom is een habitattoets noodzakelijk.

3.6.8 Natuurpaden Guisveld

Het aanleggen van onverharde natuurpaden kan ernstige effecten hebben, zoals oppervlakteverlies van habitattypen en versnippering van leefgebied voor soorten, bovenop de andere verstoringen door geluid en de optische verstoring.

Door een slimme inpassing hoeft oppervlakteverlies niet op te treden, maar de overige verstoringen zullen zeker negatieve gevolgen hebben voor Roerdomp, Snor en Noordse woelmuis, mogelijk ook significante. Daarom is een habitattoets noodzakelijk. Door een tracé te kiezen dat niet door de territoria van Roerdomp en Snor van de laatste jaren voert of door belangrijk foerageergebied van de Roerdomp, kunnen negatieve gevolgen verminderd of vermeden worden en kan de activiteit vergund worden.

3.6.9 Voetpad Guisveld

Het aanleggen van een onverhard voetpad (door Staatsbosbeheer) kan ernstige effecten hebben, zoals oppervlakteverlies van habitattypen en versnippering van leefgebied voor soorten, bovenop de andere verstoringen door geluid en de optische verstoring.

Door een slimme inpassing hoeft oppervlakteverlies niet op te treden en gezien de geplande ligging langs bebouwing en spoor(dijk) zullen ook de andere verstoringen nauwelijks bijdragen aan de verstoring die al decennialang optreedt. Er kunnen dan geen negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied.

3.6.10 Herbouw en recreatieve inrichting oude molen

De effecten van een eerder plan voor de herbouw van deze molen zijn reeds in 2008 getoetst op gevolgen op beschermde waarden onder de Flora- en faunawet en de NB-wet (DE BEER, 2007 & 2008). De conclusie was dat er geen negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied zijn en dat er in het kader van de Flora- en faunawet veldonderzoek zal moeten plaatsvinden. De huidige plannen met betrekking tot aantallen aanwezige mensen (max. 6 slaappleaatsen) zijn bovendien veel beperkter dan toen (hotel met 20 kamers).

In die habitattoets ontbreken echter de later toegevoegde complementaire doelen voor Roerdomp en Snor. Voor deze soorten kunnen er geen negatieve gevolgen zijn omdat hun broedgebieden en eventueel ander geschikt biotoop op grote afstand van het bouwterrein liggen.

3.6.11 Uitbreiding van het aantal kano-opstapplaatsen

De uitbreiding van het aantal kano-opstapplaatsen kan op enkele locaties tijdens de aanleg leiden tot oppervlakteverlies van habitattypen. Daarnaast vergroot het de toegankelijkheid van het gebied en daarmee de kans op onbedoelde schade aan habitattypen of beschermde soorten die op en langs de oevers van wateren groeien, omdat mensen met de kano in rietlanden aan kunnen meren (bewust of per ongeluk).

Uitgaande van de huidige habitattypenkaart en een grootte van de opstapplaatsen van bijvoorbeeld $10 \times 2 \text{ m}^2$ (ruime aanname) kan de aanleg niet leiden tot een meetbaar ($>100 \text{ m}^2$) oppervlakteverlies. Daarnaast zal het gebruik slechts een zeer gering extra mechanisch effect op habitattypen hebben (niet significant).

Daarom is een habitattoets niet noodzakelijk.

Onderzocht moet worden of geen onder de FF-wet beschermde waarden zullen worden aangetast, met name de Rietorchis.

3.6.12 Woningbouw buiten het Natura 2000-gebied

De bouw van 200 woningen ten zuiden van het Natura 2000-gebied leidt tot tijdelijke geluidshinder en trillingen en na de aanlegfase tot extra activiteit, waaronder autoverkeer met bijbehorende uitstoot, en mogelijk optische verstoring of verstoring door licht.

Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied kan eigenlijk alleen de uitstoot van stikstof mogelijk negatieve gevolgen hebben voor daarvoor gevoelige habitattypen. Het is noodzakelijk de precieze ammoniakgevolgen in een habitattoets in beeld te brengen met

aangewezen simulatiemodellen om na te gaan of er geen negatieve gevolgen kunnen zijn voor hiervoor gevoelige habitattypen in het Natura 2000-gebied.

3.7 Cumulatieve effecten

Recent is al een fietspad aangelegd langs de A8 en hiervoor zijn een habitattoets en een toetsing aan de FF-wet uitgevoerd (VAN GROEN & SPAARGAREN, 2007; SLUIS, 2007; VAN GROEN, 2009). Uit de habitattoets kwamen geen negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied, zodat dit niet meetelt bij de cumulatieve effecten.

Habitattypen

De combinatie van mini-campings, botenverhuur en uitbreiding van het aantal kano-opstapplaatsen faciliteert een grotere recreatiedruk in het Natura 2000-gebied. Door de vergrote toegankelijkheid is er een vergrote kans op schade aan habitattypen die op en langs de oevers van wateren groeien.

Door een limiet te stellen aan het aantal mini-campings, bootverhuurlocaties en het aantal boten dat per locatie beschikbaar mag zijn, kan het effect beperkt worden. Een toename van waterrecreatie zal in het beheerplan voor het Natura 2000-gebied moeten worden gereguleerd, bijvoorbeeld door het fysiek afsluiten van bepaalde sloten en het aangeven van een wenselijk maximaal aantal hiervoor beschikbare boten ten opzichte van het reeds bestaande gebruik.

Habitatrichtlijnsorten

Voor de Meervleermuis kunnen cumulatieve effecten optreden als de genoemde maatregelen met betrekking tot verstoring door licht niet worden getroffen. Voor de Noordse woelmuis speelt vooral versnippering door paden een rol.

Broedvogelsoorten

De combinatie van mini-campings, botenverhuur, uitbreiding van het aantal kano-opstapplaatsen en de aanleg van fiets- en natuurpaden faciliteert een grotere recreatiedruk in het Natura 2000-gebied. Door de vergrote toegankelijkheid is er een vergrote kans op verstoring in de broed- en foeragegebieden van met name Roerdomp.

Door een limiet te stellen aan het aantal mini-campings, bootverhuurlocaties en het aantal boten dat per locatie beschikbaar mag zijn, kan het effect beperkt worden. Een toename van waterrecreatie zal in het beheerplan voor het Natura 2000-gebied moeten worden gereguleerd, bijvoorbeeld door het fysiek afsluiten van bepaalde sloten en het aangeven van een wenselijk maximaal aantal hiervoor beschikbare boten ten opzichte van het reeds bestaande gebruik.

3.8 Conclusie

Door het opleggen van de hierboven genoemde extra beperkingen en het aanpassen van tracés kunnen negatieve gevolgen verminderd of weggenomen worden, waardoor het vrij zeker is dat de meeste activiteiten vergund kunnen worden. Voor het fietspad is dat minder zeker.

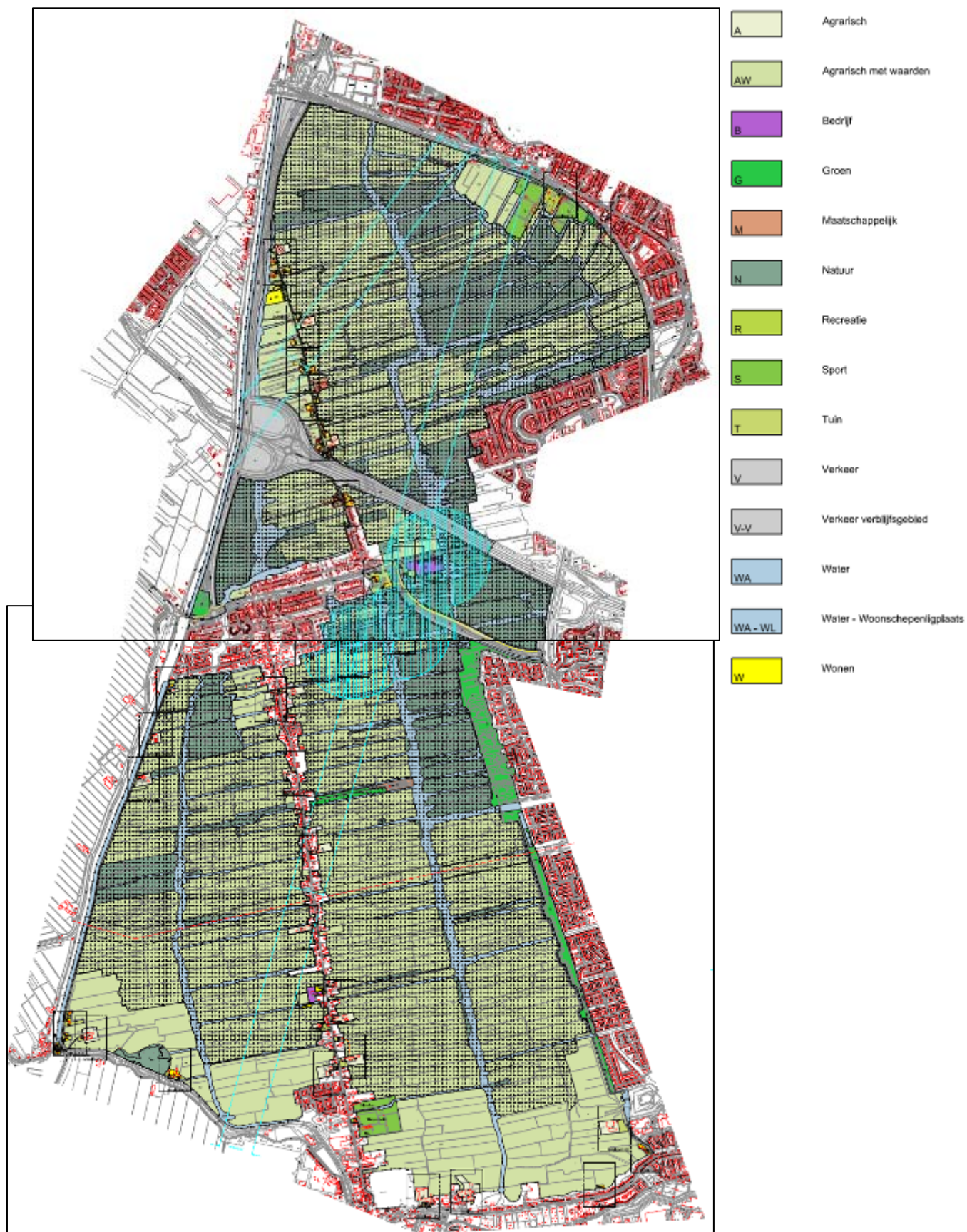
4 Samenvatting

- ♣ Door het Voorontwerp Bestemmingsplan Landelijk gebied Westzaan kunnen negatieve effecten optreden op relevante natuurwaarden als gevolg van de volgende storende factoren: oppervlakteverlies, verstoring door geluid, trillingen en licht en optische verstoring. Voor de Roerdomp is dat bij aanleg van de fietspaden (en natuurpaden in ongewijzigde vorm) mogelijk significant.
- ♣ Bij de meeste activiteiten kunnen de negatieve effecten vermeden of verminderd worden door beperkingen te stellen aan de activiteit, waardoor er geen negatieve gevolgen meer kunnen zijn voor het Natura 2000-gebied en de activiteit vergund kan worden.
- ♣ Voor vrijwel iedere activiteit is een toetsing aan de Flora- en faunawet nodig en voor een deel ervan ook een habitattoets (zie Tabel 4).

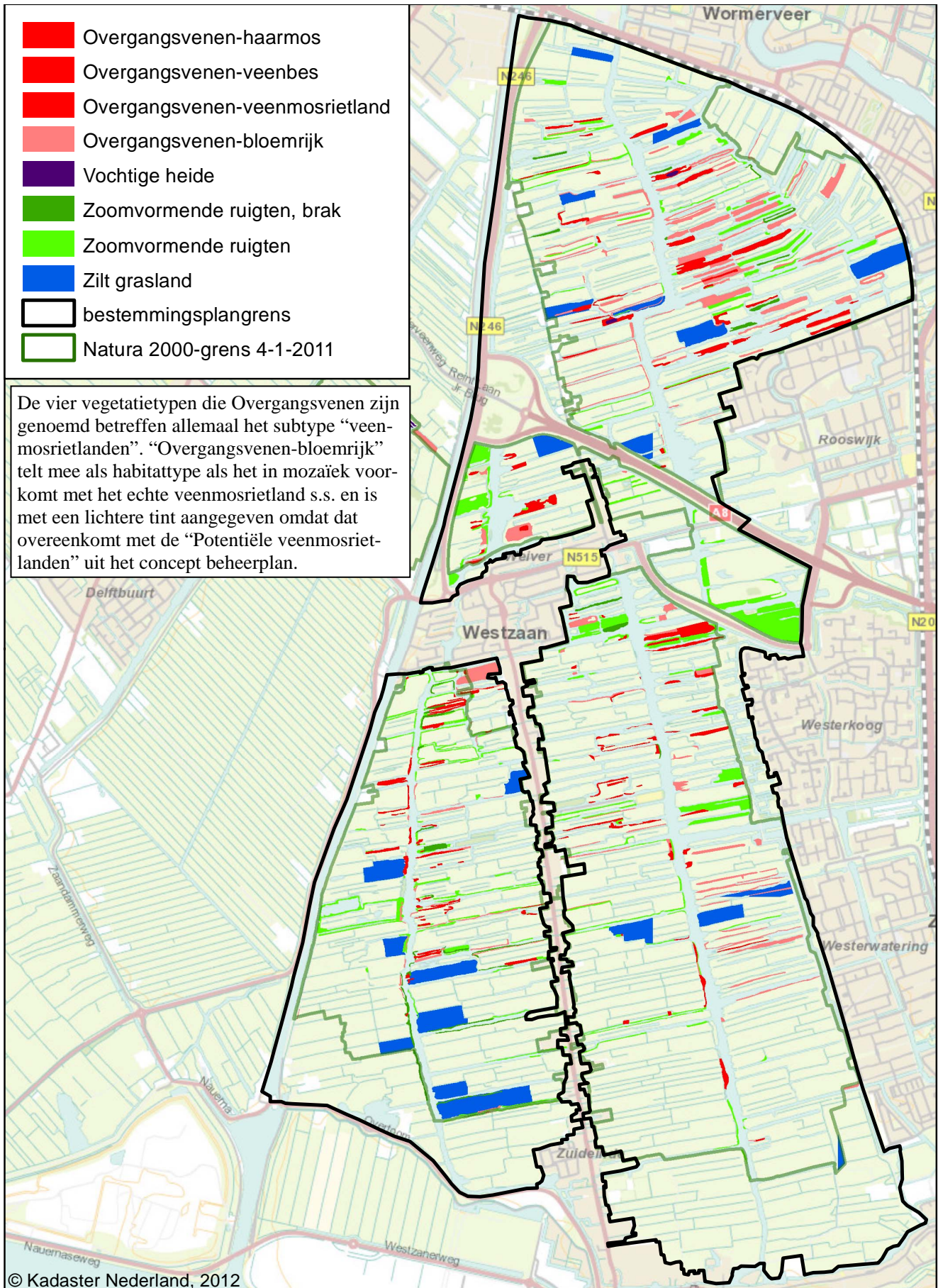
5 Literatuur

- BEER, R. DE, 2007. *Molen 'de Veldmuis' te Westzaan. Toetsing aan de Flora- en faunawet. G&G-advies 2007*, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- BEER, R. DE, 2008. *Habitattoets molen 'De Veldmuis' te Westzaan. Toetsing aan Natuurbeschermingswet 1998. G&G-rapport 2008-3*, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- GROEN, F.M. VAN, 2009. *Fietspad Middel - Rooswijk te Zaanstad. Toelichting Aanvraag Ontheffing, ingevolge Flora- en faunawet artikel 75, vierde (vijfde) lid en vijfde (zesde) lid onderdeel c. G&G-advies 2009*, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- GROEN, F.M. VAN & J.J. SPAARGAREN, 2007. *Habitattoets fietspad langs de A8 te Zaanwijk. Effecten van de aanleg van een fietspad op een Natura-2000 gebied. G&G-rapport 2007-25*, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2003. *Europese natuur in Nederland. Habitattypen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- MINISTER VAN LNV, 2006. *Natuurbeschermingswet 1998; bestaand gebruik en vergelijking implementatie andere lidstaten*. Brief d.d. 1 september 2006, kenmerk TRCJZ/2006/2808.
- MINISTERIE VAN LNV, 2005. *Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998*. Versie september 2005. Ministerie van LNV, Den Haag.
- NEUMANN, F. & H.E. WOLDENDORP (RED.), 2003. *Praktijkboek Habitattoets. Praktische leidraad voor de toepassing van natuurbeschermingswetgeving bij projecten in Nederland en Vlaanderen*. Sdu Uitgevers, Den Haag.
- SLUIS, D., 2007. *Fietspad langs de A8 te Zaanstad. Inventarisatie beschermde flora en fauna 2007. G&G-rapport 2007-64*, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- STEUNPUNT NATURA 2000. *Leidraad bepaling significantie, nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet*. versie 27 mei 2010.
- VEER, R. VAN 'T & D. HOOGBOOM, 2008. *Atlas van de Natura 2000 gebieden in Laag Holland*. Landschap Noord-Holland, Heiloo.

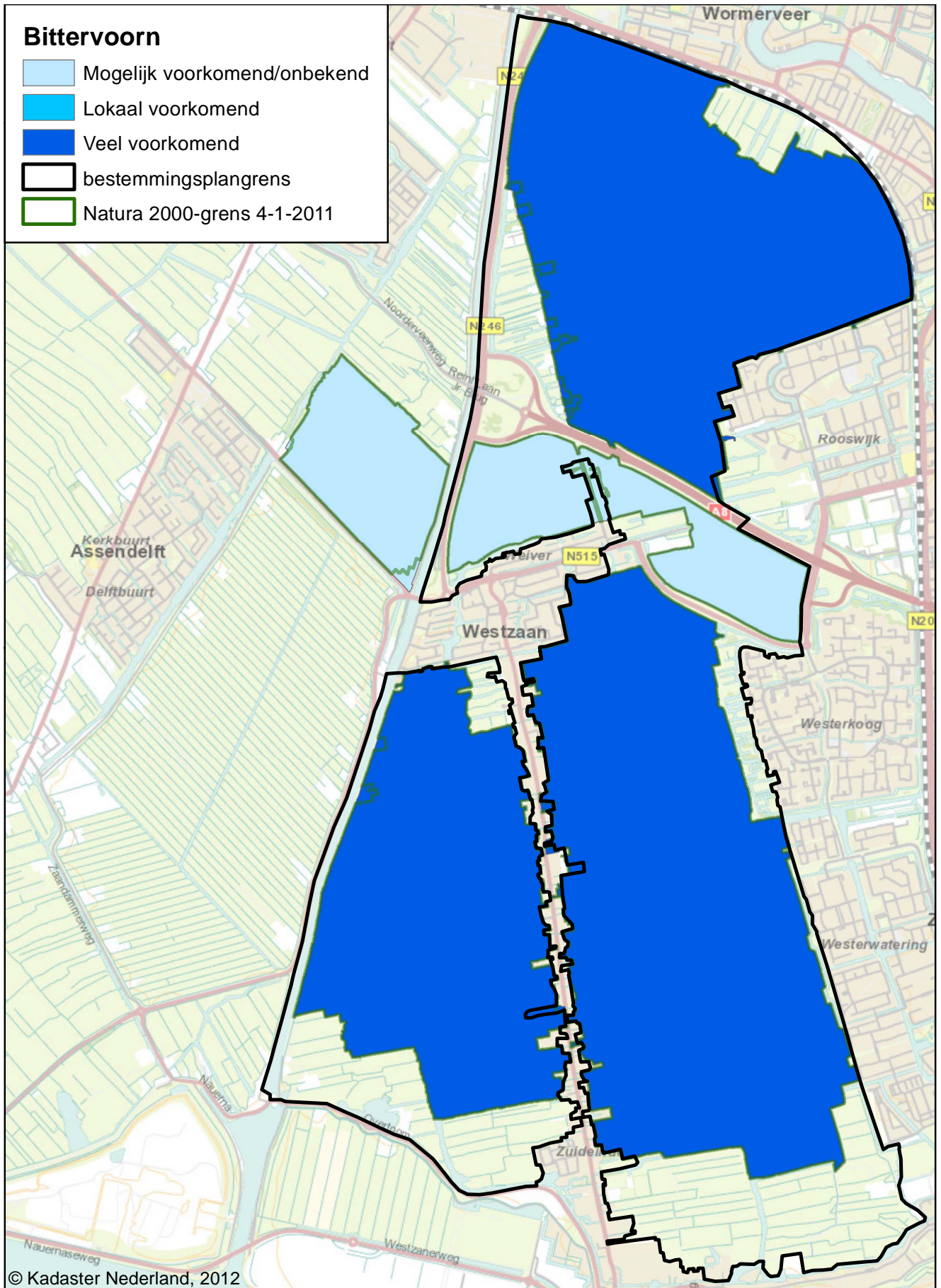
Bijlage 1. Kaart voorontwerp bestemmingsplan

Bijlage 2. Habitattypen

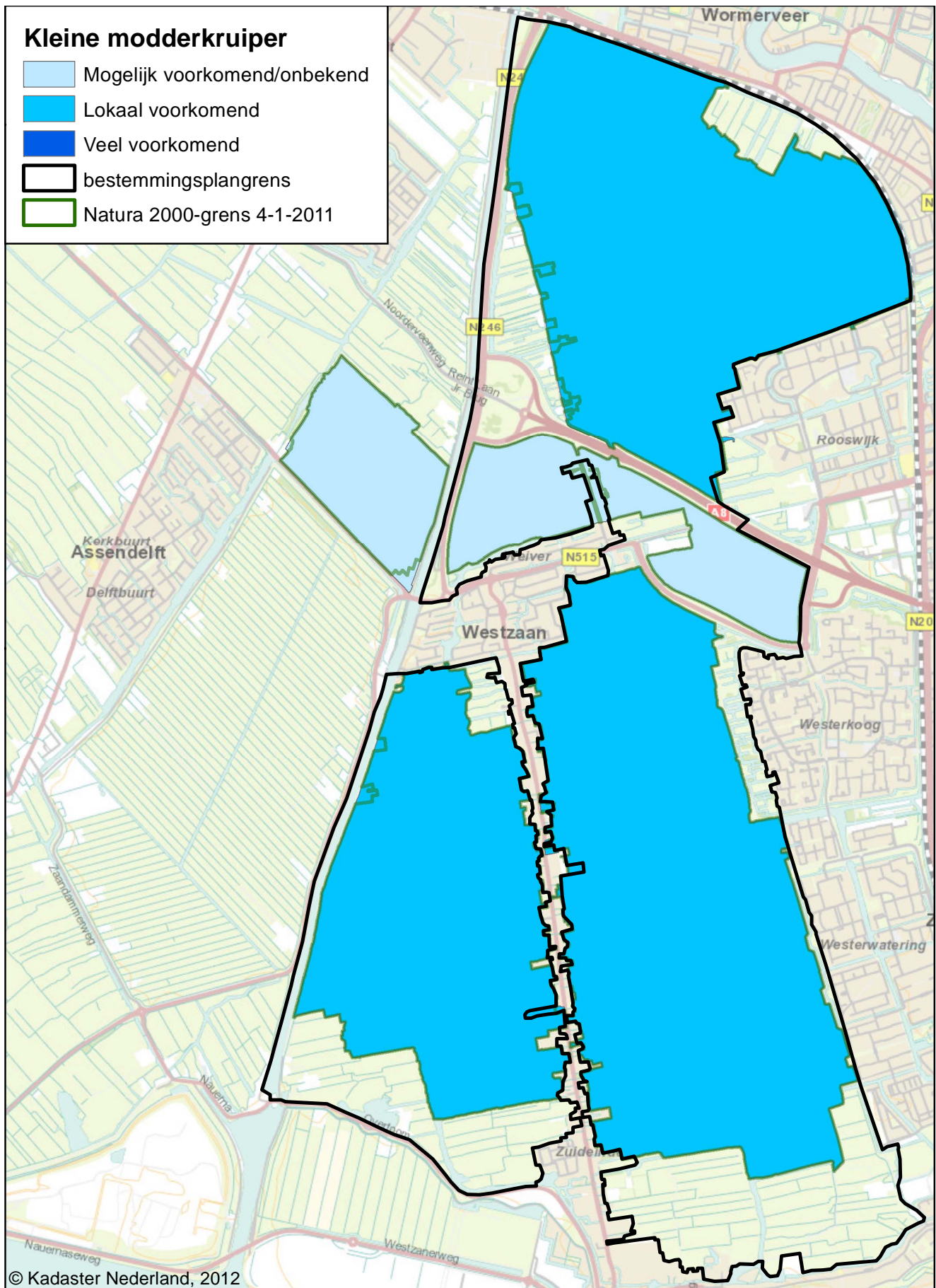

Bijlage 3. Habitatrictlijnsoort Bittervoorn

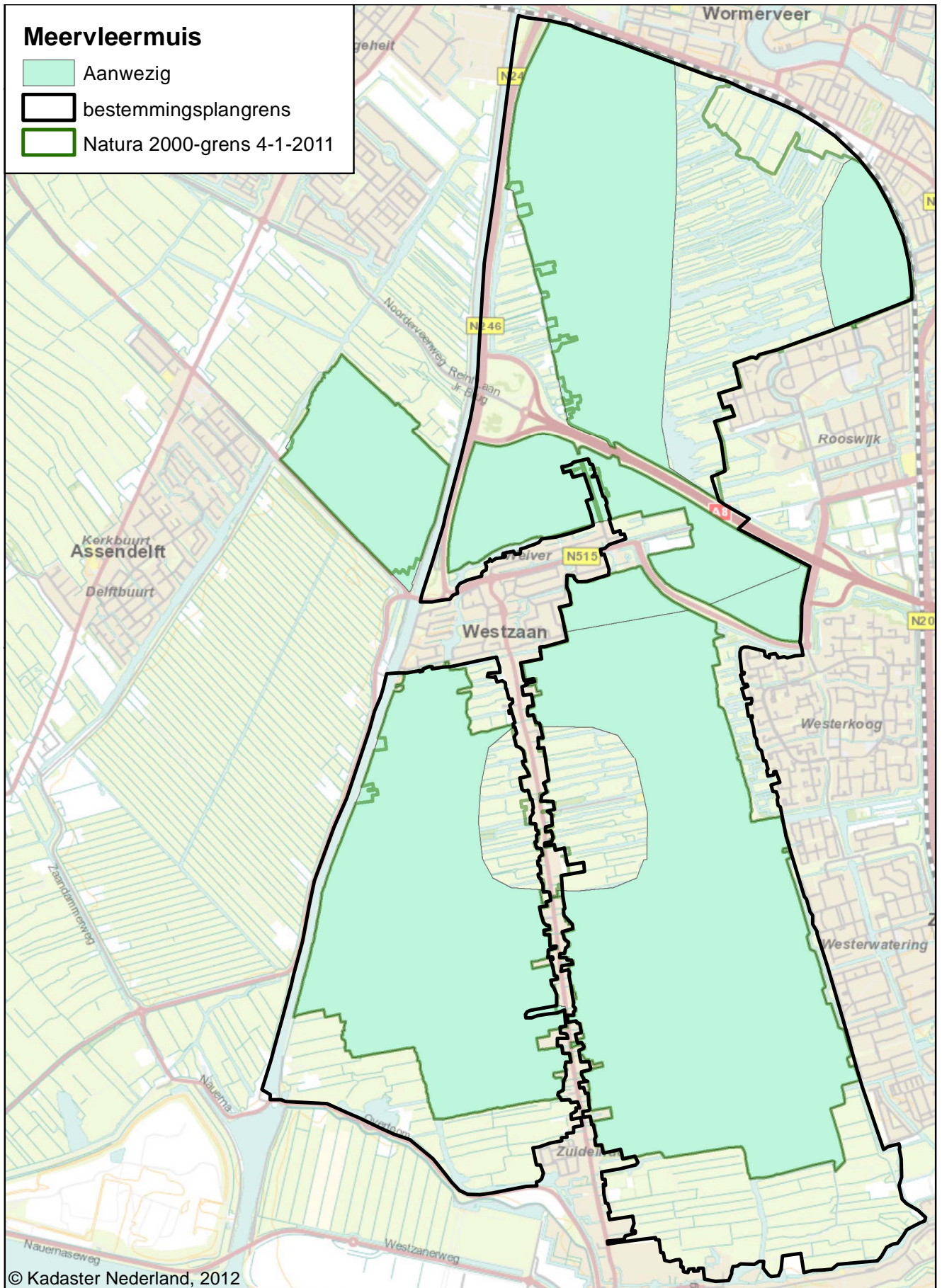

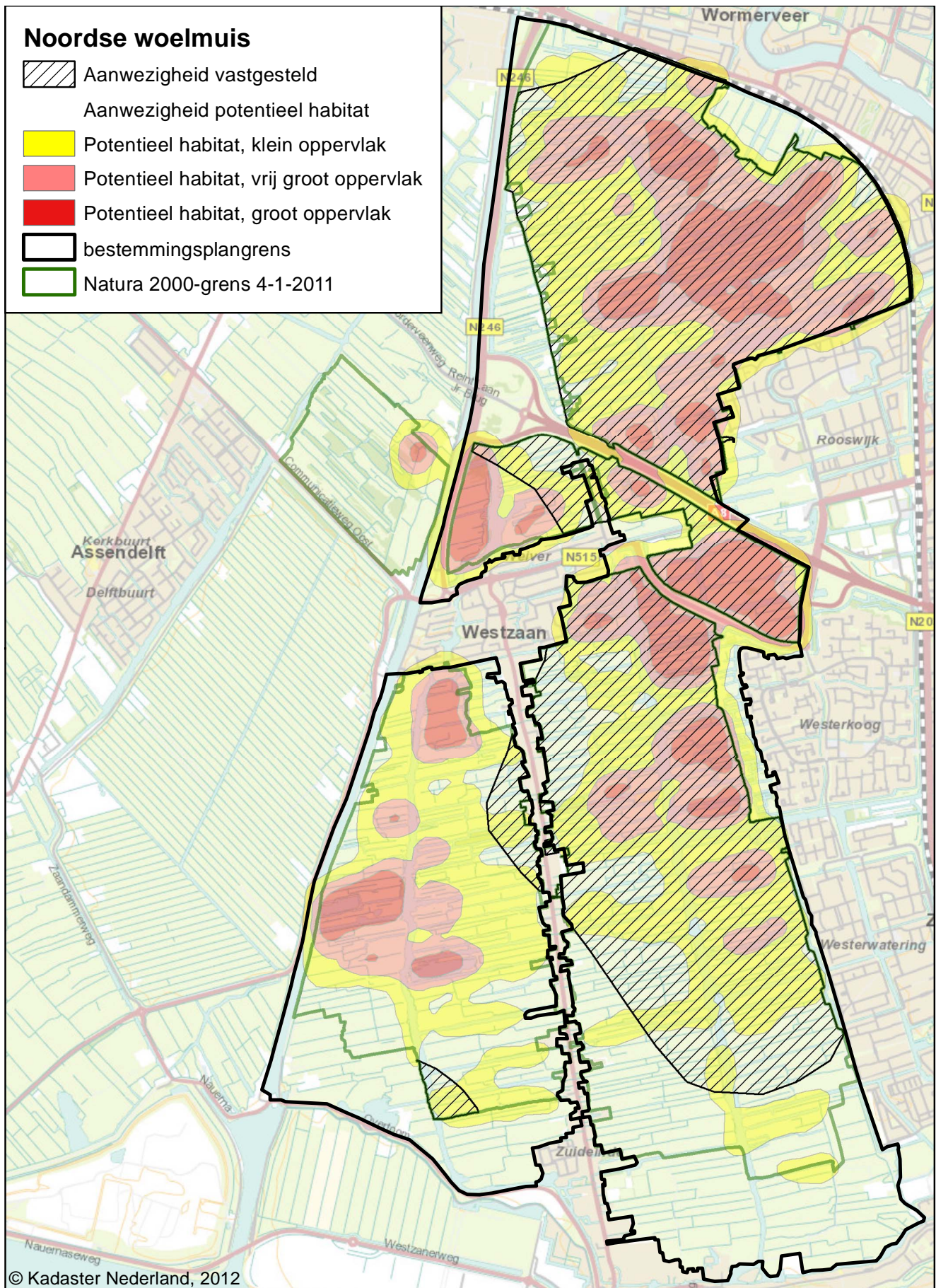
Bijlage 4. Habitatrictlijnsoort Kleine modderkruiper

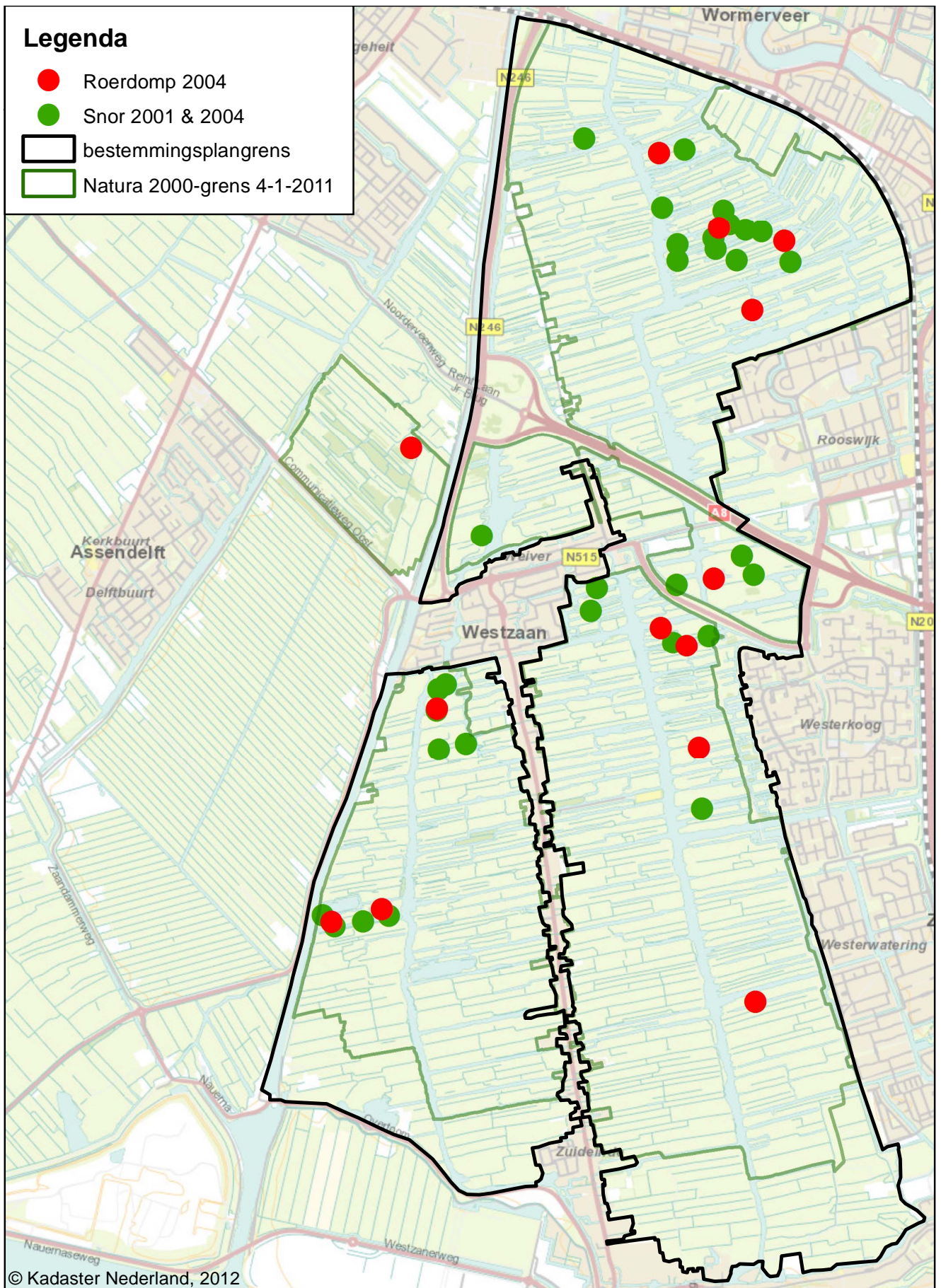
Bijlage 5. Habitatrictlijnsoort Meervleermuis

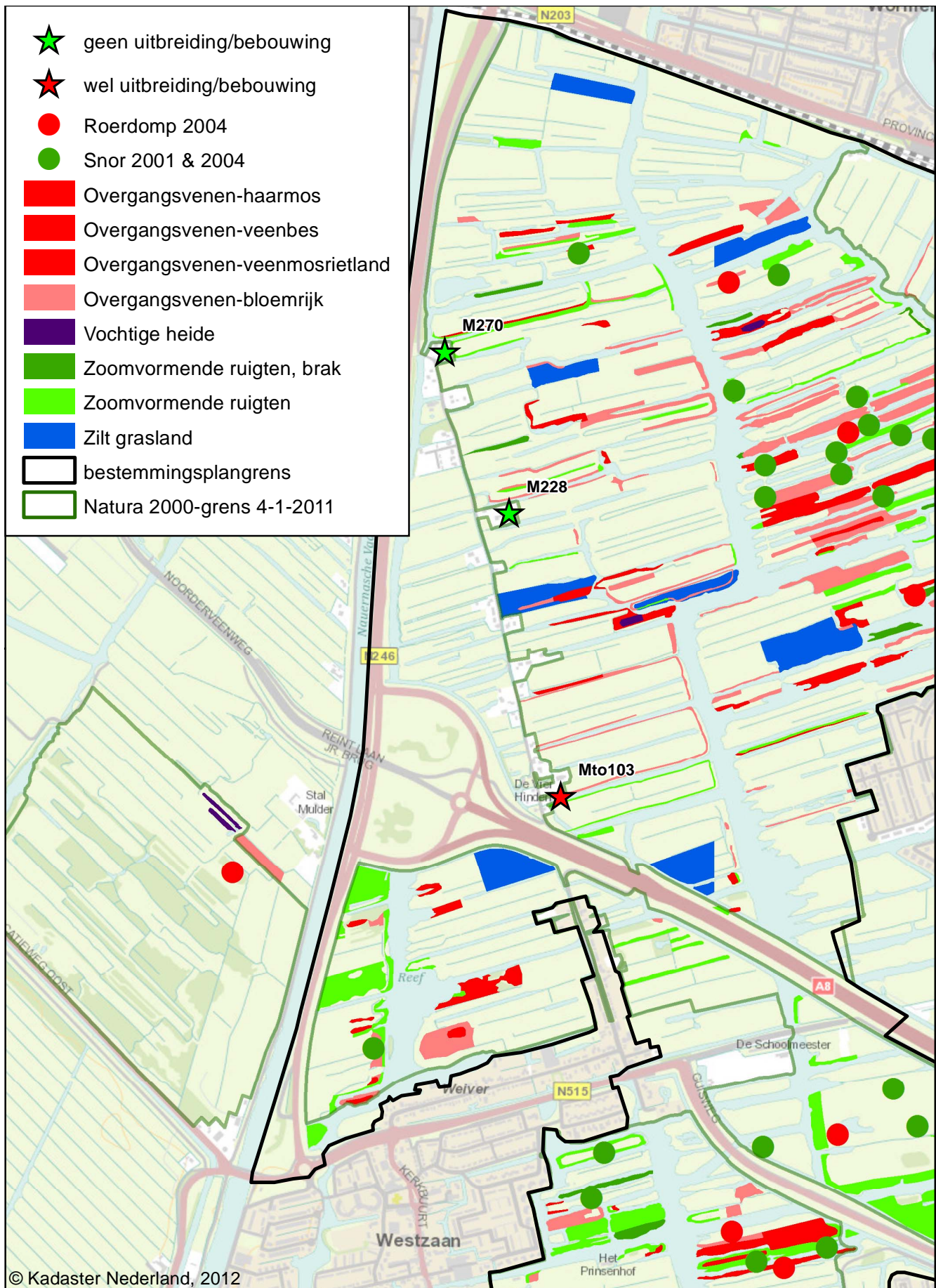
Bijlage 6. Habitatrictlijnsoort Noordse woelmuis

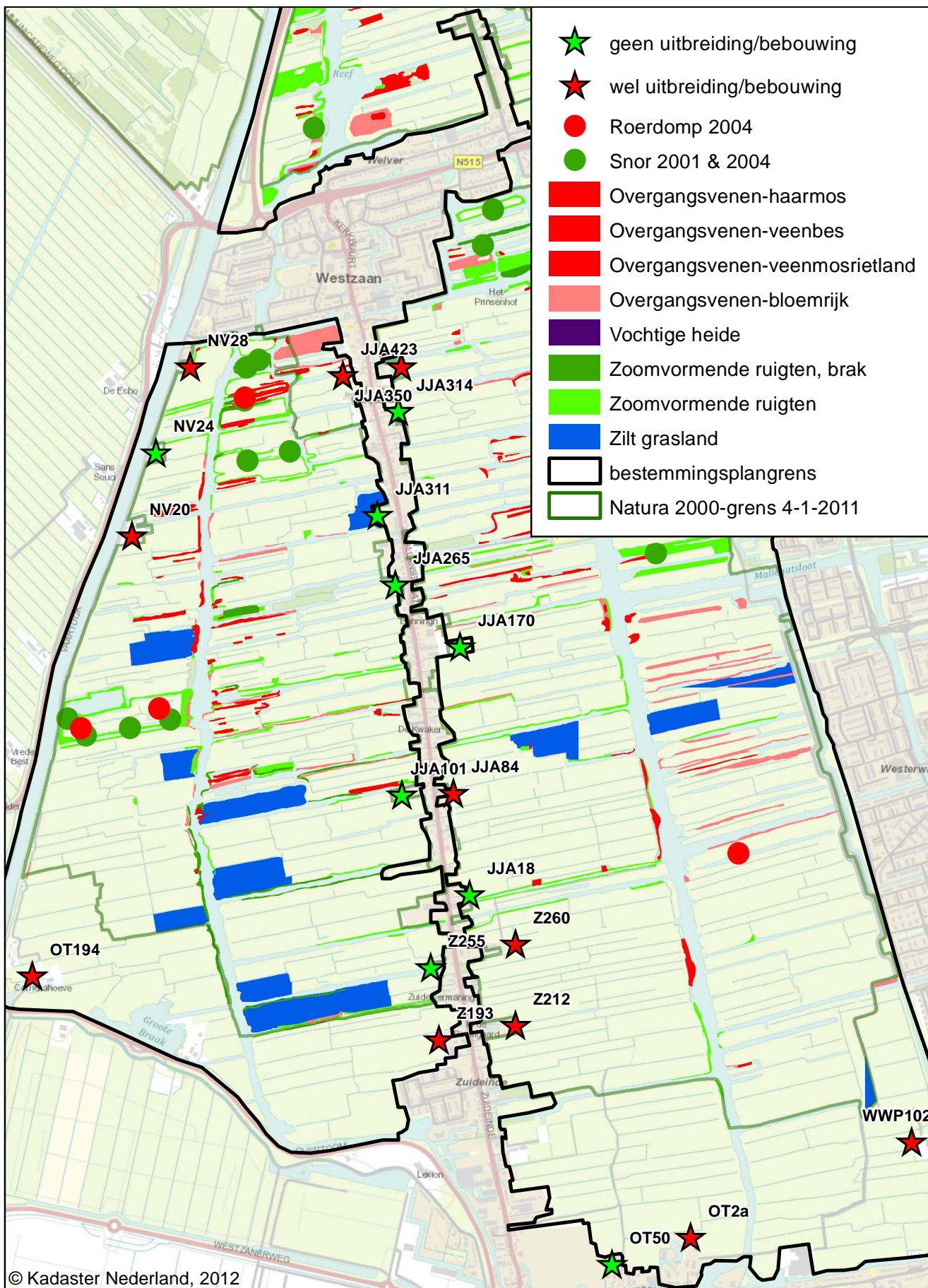
Bijlage 7. Vogelrichtlijnsoorten

Bijlage 8. Locaties verbrede landbouw noord

Bijlage 9. Locaties verbrede landbouw zuid

Bijlage 10. Invulling en gestelde randvoorwaarden ‘Verbrede landbouw’

	Omvang	Specifiek/opmerkingen
Agrarisch verwante bedrijfsactiviteiten		
Imkerij	100 m ² bebouwing	Valt onder ambachtelijke landbouwverwerkende bedrijven
Verkoop van eigen of streekeigen agrarische producten en aan agrarische branche verbonden producten, boerenlandwinkel	200 m ² bebouwing	Verkoop van eigen producten aan huis Voorbeeld van een verwant product is de kaasschaaf die je bij kaas kunt kopen
Kaasmakerij en overige ambachtelijke zuivelverwerking	200 m ² bvo bebouwing	Valt onder ambachtelijke landbouwverwerkende bedrijven
IJsmakerij	100 m ² bebouwing	Valt onder ambachtelijke landbouwverwerkende bedrijven
Loonwerkbedrijf t.b.v. agrarisch en natuur- en landschapsbeheer*	500 m ² bvo	Uitsluitend binnen bestaande bebouwing* Loonwerker is ondernemer die bepaalde werkzaamheden van een ander bedrijf voor loon verricht. Ingeval van agrarisch loonbedrijf kan dat zijn dorsen, rooien, maaien e.d.
Niet-agrarische bedrijfsactiviteit		
Vergader- en workshopruimte	200 m ² bebouwing	
Educatie en voorlichting/cursus	200 m ² bebouwing	
Opslag, uitsluitend voor boten, caravans en oldtimers e.d., geen gewone opslag (uitsluitend statische)	1.000 m ²	Niet milieu-gevaarlijk (opslag gasflessen) Uitsluitend binnen bestaande bebouwing*
Bedrijf aan huis	65 m ²	O.a. dierenarts, kapper, ZZP, atelier Zie standaardregeling voor bedrijfswoning
Agrarische kinderopvang	250 m ² bvo bebouwing+speelplaats	
Recreatieve functies/ agrotourisme		
Kinderboerderij	250 m ² bebouwd 400 m ² onbebouwd	Onbebouwd en bebouwd samen max. 500 m ²
Theetuin, ijssalon Kleine horeca categorie 1	150 m ² bebouwd 200 m ² onbebouwd	Exclusief hotel
Mini-camping	Max. 15 mobiele kampeermiddelen, Max. 50 m ² voorzieningengebouw Max. 800 m ² terrein	Landschappelijke inpassing en passende natuurlijke erfafscheiding. (in toelichting: bij max. 50 m ² voorzieningengebouw eerst gebruik maken van bestaande bebouwing.) Aanvullende eisen: aanvullende eisen zoals nu in het BP: Uitsluitend gedurende de periode van 1 april tot en met 31 oktober Tussen twee terreinen dient een afstand te worden aangehouden van tenminste 1.000 m Het terrein dient te worden omgeven door afschermend groen
Fietsen- en kanoverhuur Roeiboot- elektrische boot verhuur	300 m ² bebouwing	
Spel op het land, bijv. boerengolf of poldersport, Survival, ijsbaan	200 m ² bebouwd ter ondersteuning	Ook buiten bouwperceel. Uitsluitend buiten broedseizoen en buiten Natura 2000. Niet gemotoriseerd.

B&B/logies*	Max. 6 slaappleatsen	In agrarische bedrijfswoning. Voor de voortoets ook meenemen in de agrarische bedrijfsbebouwing. N.a.v. voortoets evt. beperken tot alleen de bedrijfswoning. Altijd totaal maximum van 6 slaappleatsen per perceel (NB: bij burgerwoningen zijn ook 6 slaappleatsen B&B mogelijk) Max. 6 vestigingen in het hele gebied.
Agrarische trekkershutten	Max. 3 van per stuk 12 m ²	N.a.v. boerenavond Uitsluitend op bouwperceel Authentieke uiterlijk en uitstraling, landschappelijke inpassing en passende natuurlijke erfafscheiding
Overige dienstverlening		
Zorgboerderij	250 m ² bebouwd 400 m ² onbebouwd	Onbebouwd en bebouwd samen max. 500 m ² Max. 6 slaappleatsen
Mantelzorg	1 (kangoeroe)woning. Geen 2 woningen toegestaan. Wel 2 gezinnen/hh in 1 woning mogelijk, met één aansluiting e.d.	De mogelijkheden hiervoor worden nog nagegaan door de Gemeente.
Galerie/museum	250 m ² bebouwd 400 m ² onbebouwd	Onbebouwd en bebouwd samen max. 500 m ²
Beauty/sauna/kuuroord	100 m ² bebouwd 200 m ² onbebouwd	
Energieopwekking (zonnepanelen) Kleine windmolens? Nota kleine windturbines.	250 m ² bebouwd 400 m ² onbebouwd	Onbebouwd en bebouwd samen max. 500 m ² Uitsluitend op/in bestaande gebouwen (niet in het veld)
Totaal voor agrarische nevenactiviteiten Per AC-bestemming	500 m² bvo. Binnen die 500 m² vallen niet: Paardenpension Caravanstalling kamperen	Voor alle functies: parkeren uitsluitend binnen bouwperceel

*: mogelijk uitsluitend binnen bestaande bebouwing: de Gemeente onderzoekt nog of het juridisch houdbaar is om functies te beperken tot uitsluitend de bestaande bebouwing (wat immers een lastig begrip is). Vooralsnog in de voortoets beide opties onderzoeken: het toestaan van deze functies binnen de toegelaten bebouwing (70% van het agrarisch perceel, los van bestaand of niet bestaand - dus ook nieuwbouw mogelijk), én het beperken van de betreffende activiteit tot de bestaande bebouwing. In bestemmingsplan mogelijk maken via binnenplanse ontheffing, zodat ook brandweer, verkeersaantrekking etc. getoetst kunnen worden.

Bijlage 11. Invulling en gestelde randvoorwaarden ‘Paardenhouderij’

Functie	Omvang	Specifiek/overig
<p>Hobbymatige paardenhouderij (er worden maximaal 5 paarden gehouden. Inkomen is niet relevant)</p>	<p>Wordt toegestaan bij de woonbestemming.</p> <p>Bij kleine erven (dit zijn erven waarvan de oppervlakte achter de achtergevel niet meer dan 300 m² bedraagt) is maximaal 50% of tot 75 m² aan bijgebouwen of bijbehorende bouwwerken (anders dan een buitenrijbaan) toegestaan. Bij grote erven (dit zijn erven waarvan de oppervlakte achter de achtergevel meer dan 300 m² bedraagt) is dit maximaal 100 m².</p> <p>Parkeren op eigen terrein</p> <p>Regelgeving m.b.t. de paardenbak geldt indien de voorziening minimaal 400 m² en max 1200 m² is. Maximaal 1 paardenbak van max. 1200 m² per erf wordt toegestaan. Indien de paardenhouder een paardenbak tot zijn beschikking heeft, zijn geen voorzieningen als paddocks, longeercirkels of stapmolens toegestaan.</p> <p>Lichtmasten t.b.v. van paardenvoorzieningen zijn onder voorwaarden toegestaan. Alleen binnen het bouwperceel, binnen een halve meter van de rand van de voorziening, en niet hoger dan 6m. Bij een paardenbak van 20 bij 60 m (standaard maat) mogen maximaal 6 lichtmasten worden geplaatst. Strooilicht moet worden voorkomen, gebruik van de verlichting alleen toegestaan bij gebruik van de voorziening en alleen tussen 7.00 en 23.00 uur.</p> <p>Afstand tussen buitenrijbaan en woning van derden is min. 25 m</p> <p>Opnemen in de bestemming agrarisch veenweidegebied: Waar het erf te klein is en het onwenselijk is om het erf te vergroten omdat dan de hoogwatersloot wordt overschreden, is het toegestaan een buitenrijbaan buiten het erf aan te leggen, maar alleen op het land direct grenzend aan de eigen woonbestemming, op gronden met een agrarische bestemming (niet zijnde Natura 2000-gebied). Een buitenrijbaan buiten het erf mag niet worden voorzien van verlichting. Een buitenrijbaan buiten het erf mag niet worden afgeschermd, anders dan door middel van linten of een aarden walletje van maximaal 60 cm boven het maaveld.</p>	<p>Alleen toevoegen bij erfbestemming bij wonen.</p> <p>Paardenbak nabij woonbestemming opnemen in agrarische weide bestemming.</p> <p>Verder gelden inpassingseisen: de voorzieningen aanleggen parallel aan de zijsloten, een doorzichtlijn naar het achterland van minimaal 2m breed, afscherming van de voorzieningen met streekeigen beplanting.</p> <p>Als er voor de aanleg van een voorziening meer dan 30 cm diep gegraven wordt is archeologisch onderzoek verplicht.</p>

Functie	Omvang	Specifiek/overig
Bedrijfsmatige paardenhouderij (er worden meer dan 5 paarden gehouden. Inkomen is niet relevant)	Hieronder vallen zowel productiegerichte als gebruiksgericte paardenhouderijen.	Alle bedrijfsmatige paardenhouderijen worden alleen toegestaan op agrarische bouwpercelen.
Productiegerichte paardenhouderijen		
hier worden de onderstaande activiteiten verstaan	<p>Alle paardenvoorzieningen (excl. weide) moeten binnen bouwperceel worden gebouwd. Normale bebouwingscriteria voor de agrarische bestemmingen.</p> <p>Regelgeving m.b.t. de paardenbak geldt indien de voorziening minimaal 400 m² en max. 1200 m² is.</p> <p>Afstand tussen paardenbak en woning van derden is min 50 m. Let op: bij Overtoom 2a wordt niet aan deze afstandeis voldaan. Wel valt de bak innen het bouwperceel. Verplaatsing van de bak zou een meer belastende situatie op kunnen leveren. Gezien er over de bak nooit geklaagd is heeft het hier de voorkeur de bak te legaliseren.</p> <p>Lichtmasten t.b.v. van paardenvoorzieningen zijn onder voorwaarden toegestaan. Alleen binnen het bouwperceel, binnen een halve meter van de rand van de voorziening, en niet hoger dan 6m. Bij een paardenbak van 20 bij 60 m (standaard maat) mogen maximaal 6 lichtmasten worden geplaatst. Strooilicht moet worden voorkomen, gebruik van de verlichting alleen toegestaan bij gebruik van de voorziening en alleen tussen 7.00 en 23.00 uur.</p> <p>Het hierboven genoemde geldt voor alle typen activiteiten zoals bij onderstaande productiegerichte activiteiten genoemd.</p>	<p>Alle typen opnemen als recht in agrarische bestemming. Volledige paardenhouderij is mogelijk. De hoeveelheid dieren die gehouden mag worden wordt beperkt door de milieuwetgeving.</p> <p>Anders dan de bebouwingsbeperking (let op: de paardenbak telt niet mee in het bebouwingspercentage) geldt er geen beperking voor wat betreft de hoeveelheid of het formaat paardenvoorzieningen. Wel moeten ze achter de voorgevelrooilijn van het hoofdgebouw worden geplaatst (meestal de bedrijfswoning). Verder gelden inpassingseisen: de voorzieningen aanleggen parallel aan de zijsloten, een doorzichtlijn naar het achterland van minimaal 2m breed, afscherming van de voorzieningen met streekeigen beplanting.</p> <p>Vanwege de bebouwingsbeperking die voortvloeit uit de bouwperceel is de komst van bijvoorbeeld een andere drafbaan niet mogelijk.</p> <p>Als er voor de aanleg van een voorziening meer dan 30 cm diep gegraven wordt is archeologisch onderzoek verplicht.</p> <p>Parkeren moet plaatsvinden op eigen terrein.</p>
Fokken van paarden		Onder fokken van paarden worden activiteiten verstaan die gericht zijn op het voortbrengen van paarden zoals houden van hengsten en/of merries voor het fokken via natuurlijke dekking dan wel kunstmatige inseminatie, een embryotransplantatiebedrijf of een spermawinstation.

Functie	Omvang	Specifiek/overig
Africhten en trainen van paarden		Onder het africhten van paarden wordt verstaan het zadelmak maken, het betuigen, het keuringsklaar maken enzovoort. Onder het trainen wordt verstaan een combinatie van training van paarden, het uitbrengen van paarden in de sport en het geven van instructie aan derden op paarden die niet in eigendom zijn van het bedrijf ten behoeve van de professionele paardensport. Een manege wordt expliciet uitgesloten (zie bij gebruikgerichte paardenhouderij).
Paardenmelkerij		In een paardenmelkerij worden merries gemolken voor de verkoop van melk en/of melkproducten geproduceerd uit melk afkomstig van merries. Een paardenmelkerij is een agrarisch bedrijf en kan worden vergeleken met een bedrijf met melkkoeien of melkgeiten. De omvang van de meeste paardenmelkerijen is kleiner dan een bedrijf met koeien of geiten, aangezien paardenmelk per liter veel meer opbrengt dan koeien- en geitenmelk kan met minder productie worden volstaan.
Handelsstal		Een bedrijf dat paarden in- en verkoopt. In tegenstelling tot de handel in vee en andere vee-soorten worden paarden vaak langer aangehouden en niet direct doorverkocht of naar de slacht gebracht. Een handelsstal, met name een sportpaardenhandelsstal doet eerst aan waardeverbetering voordat een paard weer doorverkocht wordt.
Stalhouderij		In een stalhouderij vindt verhuur plaats van aanspanningen voor huwelijken, begrafeningen, tochten of shows. Sommige stalhouderijen ontvangen nauwelijks klanten, omdat ze vooral aanspanningen verhuren ten behoeve van bijvoorbeeld huwelijken en trainen alleen de paarden op het bedrijf.
Gebruikgerichte paardenhouderijen		

Functie	Omvang	Specifiek/overig
zoals hieronder genoemd.	<p>Alleen als neventak bij agrarische bestemmingen.</p> <p>Alle paardenvoorzieningen (excl. weide) moeten binnen agrarische bouwperceel plaatsvinden.</p> <p>Regelgeving m.b.t. de paardenbak geldt indien de voorziening minimaal 400 m² en max. 1200 m² is.</p> <p>Afstand tussen paardenbak en woning van derden is min. 50 m.</p> <p>Lichtmasten t.b.v. van paardenvoorzieningen zijn onder voorwaarden toegestaan. Alleen binnen het bouwperceel, binnen een halve meter van de rand van de voorziening, en niet hoger dan 6 m. Bij een paardenbak van 20 bij 60 m (standaardmaat) mogen maximaal 6 lichtmasten worden geplaatst. Strooilicht moet worden voorkomen, gebruik van de verlichting alleen toegestaan bij gebruik van de voorziening en alleen tussen 7.00 en 23.00 uur.</p> <p>Het hierboven genoemde geldt voor alle typen activiteiten zoals bij onderstaande gebruiksgerichte activiteiten genoemd.</p>	<p>Deze alleen als neventak bij agrarische bestemming vanwege verkeersaantrekkende werking. Het houden van maximaal 10 paarden kan bij recht worden toegestaan bij de agrarische bestemming. Bij meer paarden dan dat moet er een toetsmoment in het plan worden opgenomen, vanwege de verkeersaantrekkende werking.</p> <p>Anders dan de bebouwingsbeperking (let op: de paardenbak telt niet mee in het bebouwingspercentage) geldt er geen beperking voor wat betreft de hoeveelheid of het formaat paardenvoorzieningen. Wel moeten ze achter de voorgevelrooilijn van het hoofdgebouw worden geplaatst (meestal de bedrijfswoning). Verder gelden inpassingseisen: de voorzieningen aanleggen parallel aan de zijsloten, een doorzichtlijn naar het achterland van minimaal 2m breed, afscherming van de voorzieningen met streekeigen beplanting.</p> <p>Als er voor de aanleg van een voorziening meer dan 30 cm diep gegraven wordt is archeologisch onderzoek verplicht.</p> <p>Parkeren moet plaatsvinden op eigen terrein.</p>
		<p>Max 250 m² aan gebouwen bij recht toegestaan. (maat is gebaseerd is op max. 10 paarden)</p>
		<p>Een manege valt onder de bestemming sport en wordt in dit bestemmingsplangebied niet mogelijk gemaakt. De verkeersaantrekkende werking is te groot en de milieubelasting te zwaar om dit in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied te willen.</p>
Pensionstal	<p>Max 250 m² aan gebouwen bij recht toegestaan. (maat is gebaseerd is op max. 10 paarden)</p>	<p>Een bedrijf kan als pensionstal worden beschouwd indien de activiteiten uitsluitend of in hoofdzaak bestaan uit het houden van paarden van derden. Hieronder wordt verstaan de verhuur van stalling met accommodatie en/of weiland en het verzorgen van de paarden.</p>

Functie	Omvang	Specifiek/overig
Manege	Een manege valt onder de bestemming sport en wordt in dit bestemmingsplangebied niet mogelijk gemaakt. De verkeersaantrekkende werking is te groot en de milieubelasting te zwaar om dit in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied te willen.	Een bedrijf kan als manege worden beschouwd indien de activiteiten uitsluitend of in hoofdzaak bestaan uit het geven van instructie in diverse disciplines aan derden met gebruik van paarden in eigendom van het bedrijf of aan derden met eigen paarden en het bieden van huisvesting aan die paarden. Maneges kenmerken zich door grote complexen met stallen, 1 of 2 binnenrijbanen, een buitenrijbaan, stapmolen, opslag van onder meer hooi en een parkeervoorziening voor auto's maar ook trailers. De meeste maneges hebben een kantine ingericht om klanten te ontvangen en te voorzien van een hapje en een drankje. Maneges hebben een grote verkeersaantrekkende werking.
Verhuur paarden	Zie pensionstal	
Verenigingsaccommodatie	100 m ² bebouwing en een paardenbak. Toelichting: Bij zo'n accommodatie worden geen paarden gestald, het gaat dus om soort kantineruimte/ontmoetingsruimte	Een hippische accommodatie die wordt beschouwd als paardensportaccommodatie die uitsluitend in gebruik is ten behoeve van een vereniging van natuurlijke personen, die de paardensport als vrijetijdsbesteding met eigen paarden beoefenen in één of meerdere disciplines en waar geen paarden structureel worden gestald.
Privé-stal	250 m ² gebouwen	Een privé-stal betreft een onderkomen voor uitsluitend of in hoofdzaak paarden welke in eigendom zijn van de eigenaar van de stal en die niet worden gebruikt ten behoeve van inkomensverwerving. De aard en omvang van een privé-stal kan enorm uiteenlopen: van iemand die voor de hobby twee paarden in het land heeft lopen tot iemand die naast een buitenshuis 6 sportpaarden heeft en bijvoorbeeld wordt afgevaardigd naar de Olympische Spelen.

Bijlage 12. Fietspaden

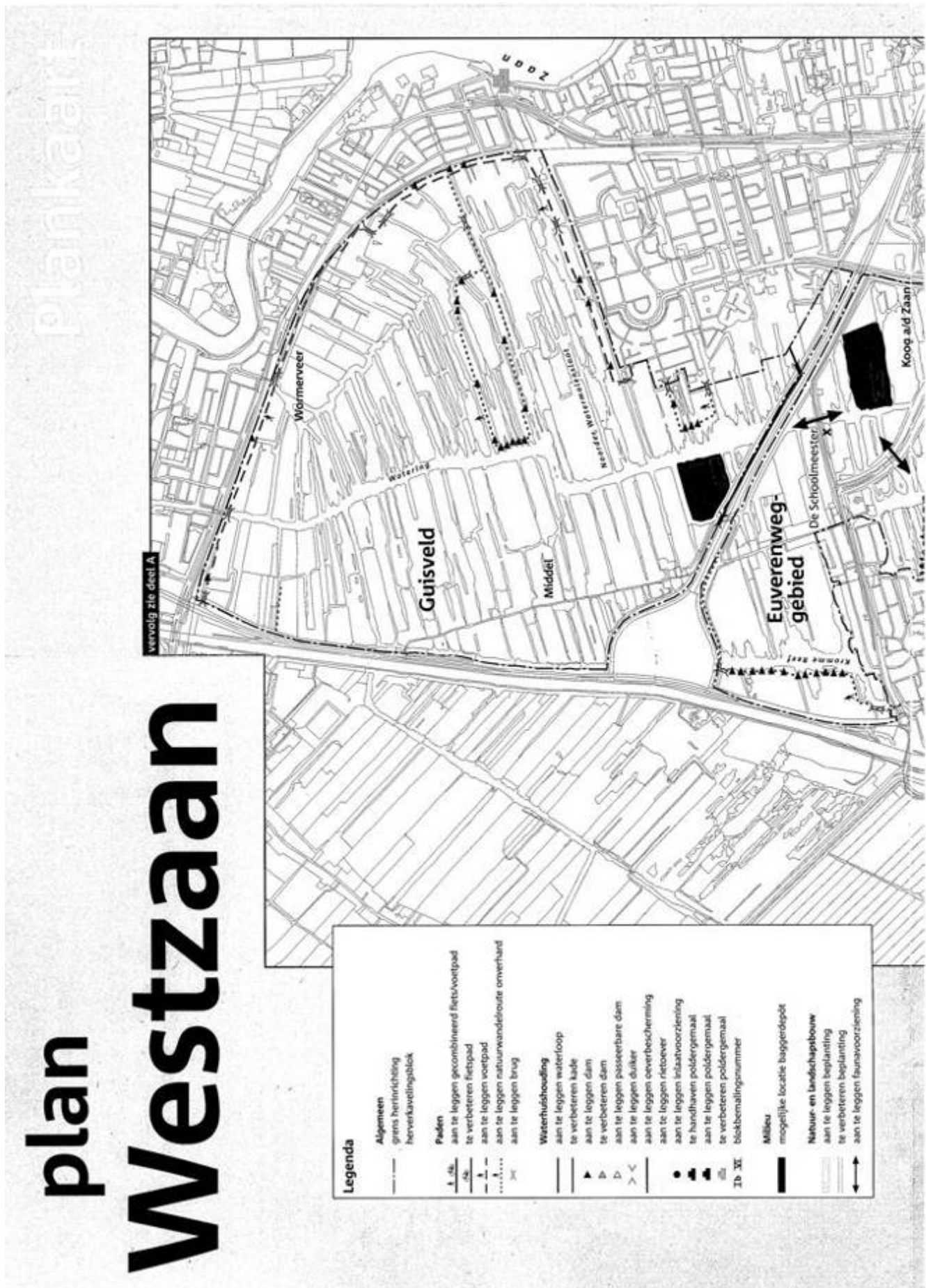

Tracé fietspad, westelijk deel door Reef.

Tracé fietspad, westelijk deel door Westzijderveld.

Bijlage 13. Natuurwandelroute en voetpad

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl